

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 21, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖ - MAY 21, 1996

Nr. 99

Lietuvos naftos gamintojai nepatenkinti siūlomu mokesčių padidiniu

Vilnius, gegužės 15 d. (AGEP) — Mažeikių Naftos ir Būtingės Naftos bendrovių vadovai pareiškė, jog vyriausybės ketinimas vienodai padidinti ir importuojamo, ir vietinio benzino akcizo mokesčių, nenaudingas nei gamyklai, nei Būtingės terminalui.

Mažeikių Naftos generalinis direktorius Gediminas Kiesas sako, jog padidinus akcizą ir nepakeitus mokesčių surinkimo gamykloje tvarkos, imonei reikės rasti 10-15 milijonų litų papildomų apyvartos lėšų.

Būtingės naftos vadovas Vladislavas Gedvilas teigia, jog toks sprendimas reikš „terminalo palaidojimą ir antkaklį Mažeikių Naftai“. Pasak jo, jei visos akcizo mokesčių surinktos lėšos keliaus į biudžetą, jos bus paprasčiausiai pravalgytos.

Trečiadienį vyriausybės posėdyje svarstomas nutarimas 40% padidinti akcizą už variklių benzina. Siūlomas akcizo tarifas yra 560 litų už toną vietoj dabartinių 400 litų.

Finansų ministerija nepritaria energetikos ministerijos pasiūlymui nustatyti skirtingus tarifus už etiliuotą ir už neetiliuotą benzina. Finansų ministras Algimantas Krizinauskas teigia, jog nustatius skirtingus akcizus, jais būtų piktinaudžiama, nes muitinės neturi specialių prietaisų nustatyti realų

švino kiekį.

Be to, energetikos ministerija yra savo ruožtu paruošusi nutarimų projektus, pagal kuriuos akcizo tarifai būtų padidinti naftos produktams, ir surinktos lėšos būtų skirtos Būtingės terminalo statybai. Tačiau šie projektai nesulaukia pritarimo, ir jau kuris laikas jų priėmimas atidėliojamas. Didinant akcizo mokesčius, norima pirmiausia papildyti valstybės biudžetą, kurio pajamų planas vykdomas nepatenkinamai.

Mažeikių Naftos vadovai pasisako už tai, kad naftos produktų importas būtų sutvarkytas įstatymais. Jie norėtų, kad būtų padidinti įvežamo neetiliuoto ir etiliuoto benzino mokesčiai, o Mažeikiuose pagaminto benzino akcizo mokesčiai liktų toks pat. Tuomet, pasak G. Kiesaus, gamyklos nereikėtų papildomų milijoninių lėšų apyvartai ir, be to, tai būtų naudinga vartotojams.

Finansų ministerija siūlo taip pat didinti stiprių alkoholinių gėrimų bei cigarečių akcizo mokesčius. Pavyzdžiui, importuojamoms cigaretėms siūloma mokesčių padidinti nuo 10 iki 15 litų už 1,000 cigarečių, vietos gamybos cigaretėms — nuo 8 iki 12 litų, o visoms cigaretėms be filtro — nuo 6 iki 7 litų.

Jei nutarimas bus priimtas, jis įsigalios birželio 1 dieną.

Klaipėdos Naftos Terminalo įmonė atleista nuo pelno mokesčio

Vilnius, gegužės 14 d. (AGEP) — Klaipėdos bendrovė Naftos Terminalas šiais mėnesiais bus atleista nuo pelno mokesčio. Tai tolygu, jog Naftos Terminalui iš valstybės biudžeto suteikiama maždaug 14,5 mln. litų paskola be palūkanų. Seimo nario Julius Veselkos skaičiavimais, biudžetas neteks apie 300,000 litų įplaukų.

Gegužės 14 d. Lietuvos Seimas priėmė „Naftos Terminalo bendrovės atsiskaitymų su biudžetu atidėjimo įstatymą“ 44 balsais už, 6 prieš ir 13 susilaikius. Apskaičiuoti einamieji pelno mokesčio mokėjimai terminalui atidėti nuo kovo 1 iki rugsėjo 1 dienos. Už šį laikotarpį nebus skaičiuojami delspinigiai.

Julius Veselka siūlė apmokėti tokią biudžeto paskolą 26% metinių palūkanų, nes Klaipėdos Naftos Terminalas yra pusiau privati įmonė (27,8% jo akcijų valdo privatus kapitalas). Tačiau Seimas tokiais pataisais nepritarė.

Lietuvos ir Lenkijos sieną bus lengviau pervažiuoti

Vilnius, gegužės 14 d. (AGEP) — Kalvarijos-Budžinskio pasienio poste gegužės 14 dieną prasidėjo Lietuvos ir Lenkijos vyriausybinių delegacijų pirmasis darbo susitikimas dėl sienos pralaidumo gerinimo. Kaip tik pastaruoju metu prie Lenkijos ir Lietuvos sienos perėjimų vėl nutiso ilgos sunkvežimių eilės.

Augustave, Lenkijoje, susitike Lietuvos ir Lenkijos premjerai prieš mėnesį nutarė įkurti darbo grupę šiai problemai išspręsti. Pirmąjį šios grupės susitikimą vadovavo Lietuvos

pasienio policijos departamento vyriausiojo komisaro pavaduotojas Jonas Lazarenska bei Lenkijos pasienio vyriausiojo komisaro pavaduotojas Andrzej Wasiuk. Delegacijose taip pat bus abiejų šalių muitų bei pasieniekių specialistai, Alytaus ir Marijampolės apskrityje bei Suvalkų vaivadijos administratoriai.

Specialistai tarsis, kaip pagerinti jau esančių dviejų sienos perėjimų punktų darbą bei pradėti projektuoti dar du naujus punktus.

Gegužės 7 d., minint 110-ąją „Aušros“ gamyklai 92-ąsias lietuviškos spaudos atgavimo metines, Kaune buvo pasodintas ažuolas „Aušros“ laikmečiui atminti. Jį pašventino Lietuvai Gražinti Draugijos pirmininkas mons. Kazimieras Vasilieuskas. Skambėjo varpai, buvo deklamuojamos eilės, giedojė Sv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčios choras, grojo Karinių pajėgų orkestras. Prieš tai prie Vytauto Didžiojo paminklo ir Karo muziejaus sodelyje Knysneio ir Laisvės paminklų ir Nežinomojo kareivio kapo buvo padėta gėlių. Iškilnėse dalyvavo Kauno vicemeras Vincė V. Margevičienė, savivaldybės atstovai, moksleiviai ir visuomenė. Po šių iškilnių Vytauto Didžiojo universitete vyko konferencija „Aušros“ 110-mečiui paminėti.

Nuotr. E. Katino „Kauno dienoje“

Seimo pirmininkas priėmė Lenkijos „Solidarumo“ atstovus

Vilnius, gegužės 17 d. (AGEP) — Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas penktadienį priėmė Lietuvoje viešintius Lenkijos nepriklausomos profesijos „Solidarumas“ atstovus, vadovaujamus organizacijos prezidento Marijan Krzaklewski.

Seimo pirmininkas pastebėjo, jog šis susitikimas buvo planuotas anksčiau ir „yra Lietuvos ir Lenkijos gerų kaimynystės ryšių plėtojimo dalis“. Tai tik sutapimas, sakė Č. Juršėnas korespondentui, kad „Solidarumo“ vadovai atvyko į Lietuvą po incidento Baltarusijoje. M. Krzaklewski ir dar keli „Solidarumo“ nariai praėjusio antradienį buvo deportuoti iš Minsko. Komentuodamas šiuos įvykius M. Krzaklewski sakė nesitikintis, kad taip gali atsitikti civilizuotoje valstybėje. Č. Juršėnas apgailestavo dėl demokratijos silpnumo Baltarusijoje.

Pokalbyje buvo aptarta Lietuvos profesijungų veikla ir jų santykiai su šalies valdžia, tarptautinis bendradarbiavimas. Buvo pabrėžta, kad Lietuvos ryšiai su

„Solidarumu“ yra ypač geri. „Aš neabejingas „Solidarumo“ likimui, nes atsimenu judėjimą dar nuo 1980 m. ir labai vertinu pastangas ginti žmonių teises“, pabrėžė Č. Juršėnas. Jis domė

Baltijos šalių premjerai derina laisvosios prekybos žemės ūkio produkcija sutartį

Talinas, gegužės 15 d. (AGEP) — Lietuvos, Latvijos ir Estijos premjerai kitą trečiadienį Estijos Piarnu mieste ketina suderinti šalių pozicijas dėl laisvosios prekybos žemės ūkio produkcija bei pradėti vieningos Baltijos valstybių muitų sistemos kūrimą, pranešė Estijos Užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai. Latvijos užsienio reikalų ministerija parengė šios sutarties projektą ir perdavė Lietuvos ir Estijos užsienio reikalų ministerijoms.

Balandžio 14 d. Vilniuje įvykusiam Baltijos valstybių premjerų susitikime buvo nuspresta, kad tarpvalstybinė sutartis dėl laisvosios prekybos

žemės ūkio produkcija turi būti pasirašyta iki liepos 1 d. Lietuvos ir Latvijos prezidentų gegužės 7 d. Rygoje pasirašytoje deklaracijoje pritariama laisvajai prekybai žemės ūkio produkcija tarp Baltijos valstybių bei tokios sutarties pasirašymui artimiausiu metu.

Nuo 1994 balandžio 1 d. galiojanti laisvos prekybos tarp Baltijos šalių sutartis netaikoma žemės ūkio produkcijai.

Lietuvoje lankosi Vokietijos parlamentaras

Vilnius, gegužės 15 d. (AGEP) — Lietuvoje viešintis Vokietijos parlamento — Bundestag — krikščionių demokratų frakcijos pirmininko pavaduotojas, Federalinio kancelerio patarėjas užsienio politikos klausimais Rudolf Seiters, antradienį susitiko su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku, Seimo pirmininku Česlovu Juršėnu bei užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu. Per susitikimus kalbėta apie Lietuvos prioritetinius interesus tapti Europos Sąjungos ir NATO nare. Taip pat aptarta galimybė panaikinti vizų režimą tarp Lietuvos ir Vokietijos.

R. Seiters anksčiau yra buvęs Vokietijos ministras ypatingiems pavedimams ir kancelerio biuro vadovas, taip pat šalies vidaus reikalų ministras.

TRUMPAI

— JAV valdžia padovanojo Lietuvos kariuomenei 103 karškus lengvuosius amerikietiškus visureikius. JAV ambasada Vilniuje pranešė, kad žiūpai Lietuvai skiriami iš likviduojamos JAV karinės bazės Vokietijoje. Automobilų atranką vykdė Lietuvos kariuomenės specialistai.

Lietuva nestos į NVS, bet nori gerų santykių su Rusija

Vilnius, gegužės 20 d. (AGEP) — Prezidentas Algirdas Brazauskas kategoriškai atmetė galimybę Lietuvai stoti ir Nepriklausomų Valstybių Sandraugą, nurodęs prioritetinę orientaciją Vakarų. „Lietuvos pozicija dėl NVS visiškai aiški. Ji apibrėžta konstituciniuose 1992 m. birželio 8 d. aktu 'Dėl nesiungimo į postsovietines Rytų sąjungas'. Tai yra sudedamoji Konstitucijos dalis“, įprastiniame savo pokalbyje per Lietuvos radiją pirmadienį pasakė prezidentas A. Brazauskas. Jis priminė, kad valstybinės nepriklausomybės įtvirtinimo pozicija buvo išreikšta ir 1991 m. vasario 9 referendumu.

„Mūsų svarbiausias prioritetas — integracija į Europos Sąjungą ir NATO“, sakė A. Brazauskas. Jis komentavo Rusijos prezidento Boris Jelcin pareiškimą NVS valstybių vadovų susitikime penktadienį, jog Sandraugą „džiaugiasi“, jeigu ji

istotų naujų šalių, įskaitant Estiją, Latviją bei Lietuvą.

Bet Lietuvos prezidentas tuo pačiu metu pasisakė už „konstruktyvius ir dalykiškus“ santykius su Rusija ir dvišalių santykių problemų sprendimą, įskaitant valstybinės sienos sutarties paruošimą.

A. Brazauskas nuomone, tokius sprendimus galėtų paspartinti aukščiausio lygio susitikimai, kuriems Lietuva yra pasirengusi. „Mes esame kalbėję su prezidentu Jelcinu, kad reiktų pasikeisti oficialiais valstybiniais vizitais, ir, manau, ateis laikas, ir mes tai padarysim“, sakė Lietuvos prezidentas.

A. Brazauskas taip pat užtikrino, kad rusai nediskriminuojami ir „gyvena tom pat sąlygomis, kaip ir visa Lietuva“. Jis priminė, kad 90% vietos rusų turi Lietuvos pilietybę ir naudojasi visomis pilietinėmis laisvėmis bei teisėmis.

Rusija nori pakeisti įprastinės ginkluotės sutartį, teigia V. Landsbergis

Vilnius, gegužės 20 d. (AGEP) — Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis pastebi, kad Vienoje vykstančiose derybose dėl įprastinės ginkluotės Europoje, Rusija mėgina gauti Vakarų šalių nuolaidų, kad galėtų sutelkti ir išlaikyti Baltijos bei Kaukazo kryptimis daugiau kariuomenės, negu numato tarptautinė sutartis dėl įprastinės ginkluotės mažinimo.

„Tai reiktų paskatinti ir toliau taip elgtis — nevykdyti tarptautinių įsipareigojimų, įteisinti jų nevykdymą kaip 'privilegiuoto partnerio' elgesio normą“, pažymima V. Landsbergio pirmadienį išpla-

tintame pareiškime.

Komentuodamas agentūrų pranešimus, kad Rusijos diplomatai „nusiskundžia dėl strateginių teritorinių 'netekčių' Baltijos regione“, V. Landsbergis pastebi, kad taip neišvengiamai vertinamas teisingumo atkūrimas ir pasitraukimas iš Stalino okupuotų Baltijos valstybių.

„Rusija teisingai pasielgė 1992-1994 m., taiklingai išvesdama kariuomenę; todėl dabar keista būtų skustis savo strategijos taikingumu ir teisingą žingsnį apgailestauti“, pažymi Vytautas Landsbergis.

Lietuvoje tabako reklama bus uždrausta

Vilnius, gegužės 15 d. (AGEP) — Nepaisant kai kurių vyriausybės narių nepritarimo, ministrų kabinetas trečiadienį iš esmės priėmė sprendimą uždrausti tabako reklamą ir apibrėžė tokios reklamos kriterijus. Tabako gaminių reklama uždrausta Tabako kontrolės įstatymu. Reklamos draudimo datą nustatys vyriausybė, tačiau tai turi būti padaryta ne vėliau kaip iki rugsėjo 1 dienos. Vyriausybės nutarimas leidžia teikti informaciją apie cigarečių ypatybes, rūši, kokybę bei kenksmingumą sveikatai tik jų

prekybos vietose, kaip ir numato įstatymas.

Tabako reklamos kontrolę perims Visuomenės Informavimo Priemonių Valdyba prie Teisingumo ministerijos. Šios įstaigos viršininkas Švedrys Vipartas sako, jog cigarečių reklama visiškai uždrausta daugelyje pasaulio valstybių — Islandijoje, Suomijoje, Norvegijoje, Švedijoje, Italijoje, Kanadoje ir kitose. Tabako reklamą draudžia ir Europos konvencija „Televizija be sienu“, kurią pasirašė Lietuva.

Tačiau vidaus reikalų, ekonomikos, žemės ūkio, finansų ir kiti ministrai įsitikinę, kad Tabako kontrolės įstatymą būtina keisti. Neoficialiais skaičiavimais, per metus iš tabako ir alkoholio reklamos Lietuva gauna daugiau nei 10 milijonų litų pajamų. Vien tabako reklama užima 34% viso reklamos laiko.

Trečiadienį patvirtinti tabako reklamos kriterijai per penkis dienas dar bus galutinai derinami su teisingumo ministerija.

KALENDORIUS

Gegužės 21 d.: Teobaldas, Valentas, Viktorija, Vaidevutis, Vydmina. 1563 m. mirė pirmosios lietuviškos knygos autorius Martynas Mažvydas.

Gegužės 22 d.: Julija, Rita, Elena, A'dona, Eimantas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

VITAMINAI IR MAISTAS

Kai ateina pirmosios karštos dienos po šaltos žiemos, daug vyresnių žmonių nusiskundžia, kad jaučia silpnumą, vos gali paeiti. O kiti sako, kad per žiemą, kai mažiau judėjo, daugiau namie sėdėjo dėl šalto oro ar slidumo lauke, dabar per daug sveria – vos gali savo papildomus „lašinius“ panešti.

Ir vieni, ir kiti pradeda kalbėti apie dietą: pirmieji, kad organizmas sustiprėtų, antrieji – numestų svorio našta. Dieta dietai nelygi. Pavojinga tik taip sau susigalvoti ir kimšti per gerklę, kas papuola. Ypač vyresnio amžiaus žmonės turi valgyti sveiką, maistingą, bet neperkrautą kalorijomis ir riebalais, maistą. Taip pat svarbu iš maisto gauti pakankamai vitaminų ir mineralų. Tai daug protingiau ir sveikiau, negu pirkti buteliukus vitaminų tablečių ir jas saujomis ryti. Deja, kai kas tą daro.

Cia trumpai paminėsiu kelis vitaminų ir mineralų pavadinimus, nurodant, kodėl jie reikalingi organizmui ir kaip pat natūraliai maista, kuris daug tik mineralų ir vitaminų turi. Pastebėsite, kad visų pirma rekomenduojami vaisiai ir daržovės. Tai paties Dievo dovana žmogui, kad palaikytų sveikatą, žvalumą, kad visi organai kune gerai veiktų. Tik gaila, kad žmonės ne visuomet ta dovana nori ar moka pasinaudoti.

Daržovės ir vaisius geriausia valgyti nevirtus, nekeptus, neapkrutais cukrumi, druska, riebalais. Jeigu jau reikia kurias daržoves virti, tai kiek galima trumpiau ir su labai mažu vandens kiekiu. Šiurį tikslui labai tinka trumpųjų bangų viryklė (microwave oven), nes jose maistas greit išverda, neprišyla ir nereikia daug vandens. Taip pat geriau vaisius ir daržoves nelupti, nekustinti, tik gerai nuplauti. Žievėje paprastai yra daug maistingų medžiagų.

Vitaminas A (beta karotene) padeda organizmui kovoti su užkrečiamais, sustiprina imunitetą įvairioms ligoms. Kai kurie tyrimai rodo, kad pacientai, kurie mažiau vartoja vitaminą A, greičiau suseraga net vėžiu, širdies ligomis, įvairiomis, ne taip pavojingomis virusinėmis negalimomis.

Morkos, petražolės (parsley), moliūgas (šviežias arba konservuotas), saldžiosios bulvės, špinatai, turi daug vitamino A. Taip pat gerai valgyti kepenis, nes jose yra medžiagų, iš kurių organizme pagaminamas vitaminas A. Pastaba: per ilgai verdant, vitaminas A sumažėja arba visai dingsta.

Vitaminas C padeda apsisau-

goti nuo slogų ir kitų ligų. Nors dar nėra visiškai tiksliai duomenų, bet pirminiai tyrimai liudija, kad vitaminas C taip pat veikia prieš vėžį, širdies negalavimus, astmą, aukštą kraujospūdį. Tai vispasiškai naudingas priedas kiekvienam organizmui.

Vitamino C yra žaliuose ir raudonuose pipiruose, kinietiškuose kopūstuose (bok choy), apelsinuose, citrinose, braškėse ir kt.

Vitaminas B6 dabar vis labiau propaguojamas, nes tyrimai parodė, kad jis yra veiksmingas prieš kraujyje atsirandantį proteiną (homocysteine), kuris užkemša kraujotaką ir žmogų ištinka infarktas (heart attack), insultas (stroke), depresija.

Vitamino B6 yra špinatuose, bananuose, burokėliuose, raugintuose kopūstuose, Briuselio kopūsteliuose, džiovintose slyvose, saulėgrąžų sėklose, bulvėse, paukštienoje, žuvyje (tuna).

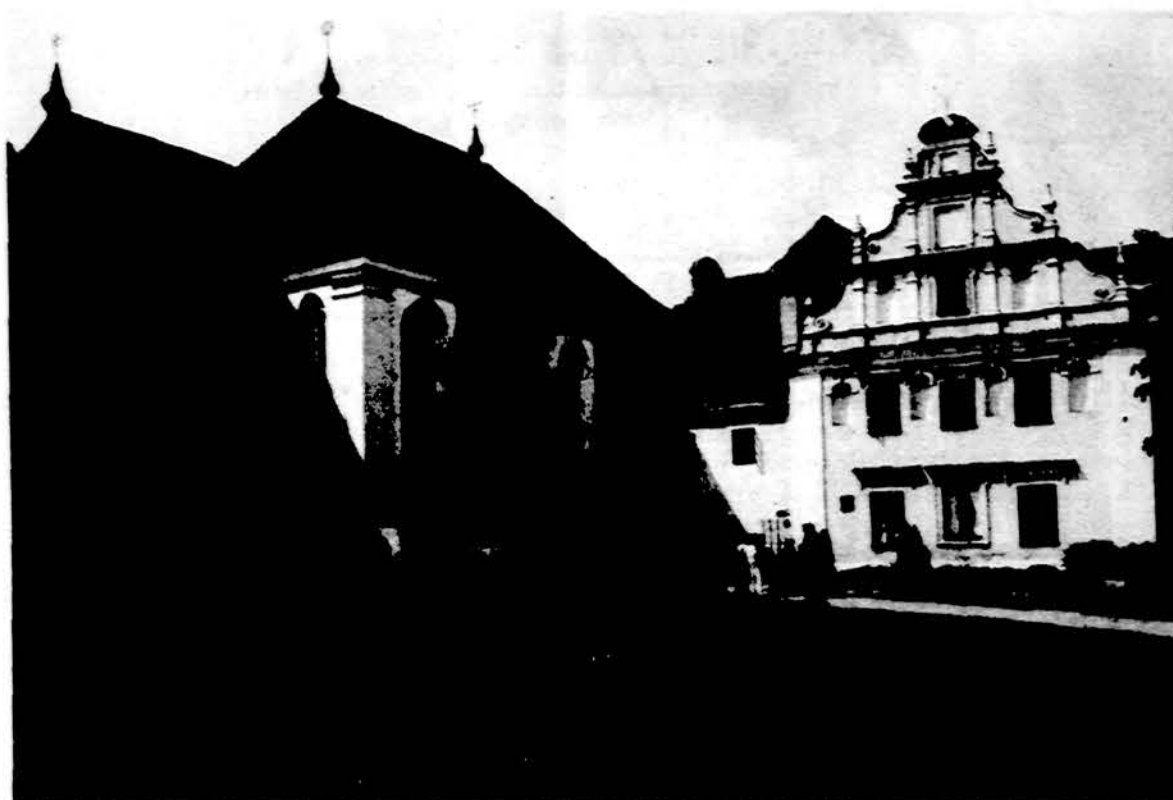
Vitaminas B12 yra būtinas geram smegenų ir nervų sistemos veikimui. Žmogui senstant, organizmas nepajėgia pasigaminti pakankamai vitamino B12, todėl naudinga papildyti trūkumus tabletėmis. Vitaminas B12 randamas tik gyvuliniam maiste (vegetarai turi pasirūpinti jo gavimu iš tablečių); jūros gelėdėlės (clams), jautienos kepenyse, austrėse, vėžiuose, kepeninėje dešroje, lašišose.

Folic rūgštis (acid) yra taip pat naujas atradimas, arba bent naujai sužinomas, kaip naudingas žmogaus organizmui. Jis padeda apsaugoti nuo širdies negalavimų, insulto, vėžio, depresijos, smegenų veiklos sumažėjimo. Ypač svarbu kovojant su arterijų užsikimšimu. Labai dažnai pasitaiko folic acid trūkumai, labiausiai pas moteris.

Jo randama špinatuose, ropių garstyčių lapuose, viščiuko kepenėse, smidruose (aspargus), okroje, Briuselio kopūsteliuose, migdoluose, džiovintose pupose, kviečiuose. Karštis ji maiste sunaikina.

Kalcis – saugo kaulus nuo lūžimo, taip pat veikia prieš storojo žarnos vėžį ir aukštą kraujospūdį. Jeigu jaunos moters valgo maistą, turintį kalcio, vėliau neturi tiek daug problemų su kaulų masės sumažėjimu (osteoporosis). Kalcio yra žaliuose daržovėse (lapuose), jogurte, piene (geriausia tvirtinti liesą), paruošiose žuvelėse (sardines), konservuotose lašišoje, jeigu valgoma su kaulais.

Potašas padeda kontroliuoti aukštą kraujospūdį ir išvengti

Kauno Kunigų seminarijos kiemelis.

Nuotr. Juozo Polio

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

TIKYBA IR ETIKA: KĄ RENKASI LIETUVOS MOKSLEIVIAI?

Tarpdiecezinio katechetikos centro vedėjas ses. Birutė Briliūtė kalbino Vygantą Malinauską.

– Kaip per pastaruosius metus kito tikybos ir etikos pamokos lankančių mokinių skaičius ir santykis?

– Mokyklose tikyba pradėta dėstyti 1990/91 mokslo metais, tačiau tik tose, kurių vadovai buvo suinteresuoti atnaujinti mokyklos dvasią ir aktyviai vykdyti švietimo reformą. Tikybos mokytojų tuomet dirbo dar nedaug, ir tikybos pamokas telankė tik apie 26,800 mokinių.

1991/92 mokslo metais dorinio ugdymo (pasirinktinai tikybos ar etikos) pamokos tapo privalomos, ir Bažnyčia staiga susidūrė su išaugusiu tikybos mokytojų poreikiu. Pirmaisiais privalomo dorinio ugdymo metais tikyba pradinėse klase (I – IV kl.) lankė beveik visi mokiniai. Ju religinio lavinimo pagedavo tėvai. Buvo pastebimas ir vyres-

insultų. Verdant ar konservuojant, potašo kiekis maiste mažėja arba visai išnyksta. Daug potašo turi burokų lapai ir burokai, kinietiški kopūstai, špinatai, grybai, pomidorai (ir jų sultys), džiovinti vaisiai, bulvės, paukštiena, avokadai, bananai.

Zinkas (zinc) yra būtinas, kad gerai veiktų protinės galios, atmintis, taip pat duoda imunitetą prieš ligas. Daug jo natūraliai turi austrės, kviečiai, jautiena (liesa), špinatai, varšienos kepenys, riešutai, džiovintos pupos, kalakutiena, kiaušiena ir kt.

Magnesium saugo nuo širdies ligų, aukšto kraujospūdžio, cukraligės. Manoma, kad apie trys ketvirtadaliai šio krašto gyventojų savo organizme turi nepakankamai šio mineralo. Jo randama špinatuose, burokų lapuose, pupelių „varšėje“ – tofu, okroje, žuvyse, džiovintose pupose, riešutuose, brokoliuose.

Selenium padeda apsaugoti nuo virusinių užkrečimų, sumažina galimybę turėti širdies sutrikimus, padeda depresijai sergantiems. Randamas: žuvyje (tuna), saulėgrąžų sėklose, neaprosuotose jautuose, česna, Brazilijos riešutuose, jūros gelėdėlėse ir kt.

Noriu ypač pabrėžti, kad labai naudinga daržovė yra špinatai – turi vitamino A, B6, E, Folic acid, potašą, zinką, magnesį, kalcio. Britų tyrimai parodė, kad žmonės, kurie valgo daug špinatų, rečiau gauna kataraktus akyse.

Sylvia Švedas, M.D.

Lietuvos Medicinos bibliotekos audiovizualinių priemonių centras. Iš kairės: Salvinija Kociene, LMB direktorė; Jūratė Stankūnienė, AV centro vedėja; Dalė Lukienė, JAV Valstybinės bibliotekos darbuotoja; Rimas Banys, Atviros Lietuvos fondo programų direktorius.

Nuotr. Vidos Tamulienės

tradicijų ir gyvenimo bendruomenėje patirties perteikimas, dialogo „aš ir mes“ bei krikščioniškos visuomeninės atsakomybės ugdymas, ryšio „aš ir Dievas“ formavimas.

Vaikai dažnai ateina iš nevienodos krikščioniškos šeimos aplinkos, nevisuomet šeimoje jie mato broliškų santykių. Kaip sekmingai ši problema sprendžiama tikybos pamokose, priklausau nuo mokytojo pasiaukojimo, kantrios darbo ir meilės vaikams.

– Ką Jūs manote apie spaudoje pasirodžiusius tvirtinimus, kad mokykloje turėtų būti dėstoma ne tikyba, bet religijotyra?

– Į šį klausimą atsakyčiau trumpai: religijotyra plačiau prasme turėtų būti dėstoma jokios tikybos neišpažįstantiems moksleiviams. Moksleiviai, lankantys tikybos pamokas, gauna ir religijotyros pagrindus. Tokia galimybė jau nuo pat pradžių buvo numatyta Romos Katalikų tikybos mokytojų plane.

– Kas turėtų vykti per tikybos pamokas – evangelizacija, katechizacija, ar tiesiog supažindinimas su krikščioniškomis vertybėmis?

– Be abejonės – viskas. Ką akcentuoti, lemia moksleivių poreikiai. Tačiau katechetas turėtų būti pasirėngęs aiškiai atsakyti į visus mokinių keliamus klausimus.

– Šiuo metu Lietuvoje egzistuoja kelios aukštosios mokyklos, rengiančios tikybos mokytojus. Kokios perspektyvos šių mokyklų studentams? Ar studijas dabar pradėjusieji atsis daro vietų mokyklose?

– Manau, kad šis klausimas kol kas neaktualus. Labai nedaug aukštųjų teologinių ir katechetikos mokslus baigusiu ar studijuojančių specialistų dirba tikybos mokytojų vidurinėse mokyklose. Tačiau Tarpdiecezinis katechetikos centras atsivėlė ir į šią galimybę: jei kvalifikuotų specialistų, pageidaujančių dirbti mokykloje, bus pakankamai, Centras atsisakys trumpųjų katechetikos kursų ir griežčiau atrinks stojančiuosius į aukštesnias katechetikos mokyklas.

TEISMO SPRENDIMAS DEL EUTANAZIJOS

Vienas iš JAV apeliacinių teismų kovo 6 d. priėmė sprendimą, kad Vašingtono valstijos įstatymas, draudžiantis padėti kitam asmeniui nusizudyti, prieštarauja konstitucijai ir pažeidžia teises neįgydomai sergančių pacientų, norinčių užbaigti savo gyvenimą ir prašantių gydytojų padėti tai padaryti.

Bostono kardinolas Bernard F. Law jau kitą dieną pareiškė, kad tokio sprendimo siuntimas „kraupi“ žinia milijonams pagyvenusių ir sunkiai sergan-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
JAV	\$95.00 \$55.00 \$35.00	
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00 \$60.00 \$40.00	
Tik šėštadienio laida:		
JAV	\$55.00 \$40.00 \$30.00	
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00 \$45.00 \$35.00	
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00 \$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00	
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00 \$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00 \$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius teiso savo nuostata. Nesunaudoti straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

čių žmonių mūsų visuomenėje”. Jis dar pridūrė, kad tokiu potvarkiu grindžiamas kelias į visišką mirties kultūrą. Kardinolas palygino šį teismo sprendimą su 1973 m. Aukščiausiojo teismo sprendimu, visose šalyje legalizavusiu abortus. JAV Vyskupų konferencijos generalinio patarėjo Mark E. Chopko nuomone, šis sprendimas „del tariamos užuojautos leisdamas sąmoningai atimti gyvybę, naikina Vakarų teisės tradiciją”.

Vatikano laikraščio „L'Osservatore Romano“ nuomone, eutanazija ir pagalba nusizudyti yra ne tik „kraupūs veiksmai“, bet ir civilizacijos nuvertinimas. Kovo 14 d. laikraštis kritikavo Jungtinių Valstijų Apeliacinio teismo sprendimą panaikinti eutanazijos draudimą Vašingtono valstijoje. Legalizuoti abortus ir eutanaziją „reiškia kurti prielaidas leistinai masinei žmogžudystei“, rašo moralės teologas Gino Concetti. Teisė į gyvybę yra ne tikėjimo keliama pretenzija, bet prigimtines teises ir visuotinės sąžinės dalis. Šį apeliacinio teismo sprendi-

mą kritikavo ir žymus mediku etikos specialistas kun. Richard A. McCormick, S.J. Jis pastebėjo, jog toks žingsnis panaikina esminį skirtumą tarp tiesioginio žudymo ir netrukdomo mirti. Pasak jo, neišgydomi ligoniniai turi moralinę teisę atsisakyti gydymo, kurį jie laiko pernelyg varginančiu ir nenaudingu, kas, pavyzdžiui, pasakytina apie dirbtinį maitinimą. Jis tvirtino, kad tam tikro gydymo nutraukimas tokiomis aplinkybėmis ir netrukdytas kam nors mirti iš esmės skiriasi nuo tiesioginio konkretių priemonių taikymo gyvenimui užbaigti.

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
311 South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY

MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6122 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIORYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
8630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-436-0422
4149 W. 63rd St.
312-735-7700

DR. L. D. RETREKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8665 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 596-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (312) 337-1295

BORUNDAS VIZNUS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7785

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-0000
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. – 7 v.p.p. antr. 12:30 – 3 v.p.p.
treč. užkarija, kvart. 1 – 3 v.p.p.
penkt. ir šėšt. 9 v. – 12 v.p.p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0000 arba (312) 498-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 596-8101
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: 708-652-4150
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 90th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p.p. – 7 v.p.p.
Išskyrus trečd. šėšt. 12 – 4 v.p.p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4447 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to
diplomu, lietuviams sutvarkytas dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absolučiai punktualiai. Susitarimai
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-6200

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6064 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-664-4166
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

TARPININKAVIMAS ŠVIETIMO REIKALUOSE II

LIŪDA RUGIENIENĖ

Kovo 20 dieną, trečiadienį, Vyto Maciūno pranešimas. Jis kalbėjo apie du pagrindinius reikalus: apie paramą Lietuvai mokslinėje srityje ir apie lituanistinį švietimą JAV. Mokslinė parama Lietuvai yra su- teikiama įvairiais būdais. Norintųjų JAV studijuoti yra daug ir jie kreipiasi asmeniškai į JAV Lietuvių Bendruomenę ir į Lietuvos fondą, prašydami stipendijų, prašydami apmokėti keliones, JAV studijuoti vienerius metus kainuoja apie 30,000 dol. Tokių sumų mes negalime apmokėti, todėl reikia pasižiūrėti ar nėra kitokių būdų. JAV visuomenėje yra lietuvių, kurie dirba universitetuose ir įvairiose valdžios įstaigose. Vienas jų yra Vitolis Vengria, kuris yra dabartinėje LB Krašto valdyboje ir buvo anksčiau. Jis yra apsiėmęs sudaryti sąrašą galimų stipendijų JAV. Čia bus informacija, kur reikia kreiptis, ieškant paramos ne iš lietuviškos visuomenės, o tiesiogiai iš universitetų. Ši informacinė knygtė jau yra baigiama ruošti. Kartais parama yra su- teikiama per įvairias pasikei- timų programas. Tokių progra- mų nemažai finansuoja Atviros Lietuvos fondas. Kai kurie universitetai, sudarydami pasikeitimų programas, prašo iš valdžios paramos, o į Lietuvos Bendruomenę kreipiasi reko- mendacijų. Pvz.: vienas uni- versitetas New York'e norėjo pakviesti 10 studentų iš Lie- tuvos pasigilinti bankininkystėje.

Kreipėsi į LB, kad „mes jų toki prašymą JAV vyriausybei pa- remtume, suteiktume jiems pripažinimą, kad jie dirba tai- syklingsi, žino su kuo turi kon- taktus Lietuvoje, kad gerai organizuoja, o nėra neišmokus nesuprantantių metimasis į Lietuvą“. Ta programa buvo patvirtinta ir vieniems metams gavo 300,000 dol., todėl, kad išjungėme ir buvome įėję į universitetų ir „mes padedame tiems universitetams gauti paramą iš JAV vyriausybės, tais atvejais, kai mes galime numatyti, kad programa yra gerai išdirbta ir naudinga“. Tokia parama vyksta mokslo srityje.

Kas tas lituanistinis švie- timas mūsų švietimo moky- klose? V. Maciūnas bandė sudaryti vaizdą, kokia yra situa- cija. JAV LB sudėtyje yra švie- timo taryba. Ji rūpinasi lituanis- tiškais mokyklomis, joms pa- ruošia ir parenka mokymosi me- džiagą, kurią gali lituanistinės mokyklos naudoti. Pagrindinis dėmesys yra skiriamas kalbos mokymui, gramatikai, istorijai ir viskam, kas surišta su Lie- tuva.

Pagrindinė lituanistinių mo- kyklų problema yra, kad tėvai nuolat kraustosi į visokių miestų ir miestelių, neįma- noma vaikus suburti į vieną centrinę vietą. Kai kurie tėvai

važiuoja šeštadieniais net po dvi valandas, kad atvežtų savo vaikus į mokyklą, bet tokių yra ribotas skaičius, todėl labai svarbi yra lituanistinio švietimo sklaida elektroniniu būdu, atsi- daro langas į visą pasaulį, atsi- veria tiesioginė galimybė susi- rišti su Lietuva. Pavyzdžiui, lituanistinės mokyklos moki- niai Clevelande jau „kalbėjosi“ kompiuterio pagalba su moki- niais Lietuvoje. „Mes sudarome sąlygas, o nekontroliuojame, kaip viasas vyksta“.

Atviros Lietuvos fondo vykdo- mojo direktoriaus Vyto Gruo- džio pranešimas. Atviros Lie- tuvos fondas yra vienas iš 20-ties Vidurio ir Rytų Europoje vei- kiantių fondų, įkurtų ir fi- nansuojamų vengrų kilmės JAV finansininko ir filantropo George Saros. Tai nepriklausoma, nevalstybinė, nesiekianti pelno organizacija – įsteigta Vilniuje 1990 m. Tikslas – padėti vystyti demokratinei, pliuralistinei ir atvirai vi- suomenei, kurioje skatinamas laisvos ir kūrybingos asmeny- bės augimas, pilietinė atsako- mybė, dalyvavimas demokra- tijos plėtros procesuose bei tvir- tai ginamas ištatymas ir žmo- gaus teisės. 1994 m. Lietuvai paskirta 5,293,378 dol., o 1995 m. – 4,5 mln. dol. Fonde dirbo 50 darbuotojų. Fondas veikia kaip savarankiška lietuviška organizacija.

Fondui pirmumai yra švie- timas ir jaunimas. Iki dabar švietimui ir mokslui pa- skirta 10 mln. dol. ATF glau- dziai bendradarbiauja su švie- timo ir mokslo ministerija. Remia projektus, kuriais yra siekiama padėti Lietuvos švietimo reformoms ir skatinti kitas švietimo programas: mo- dernizuoti mokytojų turinį ir for- mas švietimo įstaigose; rengti naujo tipo mokytojų programas, vadovėlius ir mokytojų prie- mones; tobulinti švietimo darbuotojų profesinę kvalifika- ciją, skatinti profesinius ryšius; lavinti bei adaptuoti visuo- menėje vaikus su fizine ar pro- tine negalia; kelti užsienio kalbų mokytojų dėstytojų pro- fesinę kvalifikaciją, plėtoti tar- pautinius švietimo ryšius. Vadovėlių išleidimas yra remia- mas arba visiškai apmokamas, įtraukiamos nepriklausomos leidyklos, platinama naujais kanalais. Iki šiol yra išleisti 94 vadovėliai ir mokamiosios prie- monės, 55 vadovėliai ir moko- mosios priemonės dabar yra įvairiose parengimo stadijose. Vadovėliai rengiami konkurso keliu. Iki šiol išleisti vadovėlių tiražas yra 1,5 mln. Kai kurie vadovėliai išvesti iš užsienio kalbų ir pritaikomi Lietuvos mokykloms. Šiais metais vadovėliai numatyta 660,000 dol. Taip pat labai svarbu yra mokyklų bibliotekos, kurioms

skiriama parama, ugdyti peda- gogus, skatinti mokytojų inicia- tyvą, lavinti mokyklų vadovus. Pedagogų rengimo programai šimtmeti yra numatyta 170,000 dol. 1996 m. pradžioje sukurtas švietimo studijų centras, kurio tikslas yra pedagogų instituci- joms suteikti modernias žinias apie mokytojų rengimą ir deri- ni su švietimo reformos eiga. Mokytojai yra skatinami įsi- jungti į mokslo ir švietimo at- naujinimą, vykdoma švietimo naujovių programa. Per 30 mokyklų yra įvesta pažangia- sių kompiuterių su pačia vėliau- sia technologija klasėse, kompiu- teriai prijungti prie tarptautinio tinklo. 150 Lietuvos mokyklų yra prijungta prie „Internet“ elektroninio pašto, kartu vyksta mokytojų supažindinimo su kompiuterių mokymu progra- ma. Pernai mokėsi apie 1,000 mokytojų. Įvestas mokyklų kompiuterinis tinklas, todėl bendravimas elektroniniu paštu šiandien yra beveik kasdienybė, veikia tinklas, todėl bendravi- mas elektroniniu paštu šiandien yra beveik kasdienybė, veikia labai gerai. Sekantis žingsnis yra mokomųjų programų kūri- mas ir adaptavimas, nes Lie- tuvoje trūksta taip vadinamų „Software“. Šiam reikalui yra paskelbtas konkursas. Tikisi iki sekančių mokslo metų pradžios pateikti lietuviškoms mo- kykloms apie 16 „Software“ programų. Lietuvos Respub- likos vyriausybė sudarė su- tartis su IBM bendrove dėl mokyklų kompiuterizavimo pla- čiu mastu. Kiekviena Lietuvos mokykla turės nors po vieną kompiuterį. ALF rolė bus reng- ti mokomąsias priemones, kad tos kompiuterizuotos mokyklos turėtų tam tikrą apmokamąją įrangą.

Priešmokyklinio amžiaus vaikams steigiami naujoviški darželiai, kurie skatina vaikų individualumą, kūrybingumą ir laisvą vystymąsi. Šiais metais tai programai paskirta 230,000 dol. Aukštosios mokyklose ak- centuojami humanitariniai ir socialiniai mokslai. Kultūros programa taip pat skatina naujoviškumą, atvirumą pasaui- liui, atvirumą kitoms kultū- roms. Knygų leidybos pro- gramoje daug dėmesio skiria sovietmetėje draustoms kny- goms. Iki šiol yra išleista 54 knygos, 60 knygų yra vertinamos į lietuvių kalbą, greitai pasi- rodytų knygynuose. Atakirai nuo mokyklinės programos, turi la- bai svarbią „Internet“ pro- gramą, kurios tikslas yra padaryti šią programą nemo- kamai prieinamą kuo dides- niam Lietuvos skaičiui, pa- vianams asmenims ir pelno nesiekiančioms organizacijoms. Elektroniniame centre prijungta apie 1000 abonentų, įskaitant 150 mokyklų.

V. Gruodis siūlė, kaip mes galime bendradarbiauti. Moky- tojų parengimo programai A.P.P.L.E. yra duodama didelė parama. Planuoja kartu su Vyto Maciūnu sukurti kompiu- terizuotą lietuvių kalbos mo- kymo programą žaidimo būdu, paėmę pavyzdžių pasaką „Eglė žalčių karalienė“ ir jau paruošė pirmąjį modelį. Programa galėtų būti naudinga mokyti- si lietuvių kalbą ne tik lituanis- tinėse mokyklose, bet ir šeimoms, kurios negali dėl įvai- rių priežasčių vaikus į moky- las leisti. Programa taip pat galėtų būti labai naudinga Lietuvoje tautinių mažumų vaikams mokyti lietuvių kalbos. V. Gruodis tikisi, kad Lietuvos fondas padės, o ALF yra pasirūšęs šį projektą remti. Čia yra visų bendras reikalas. „Internet“ programą pasiūlė LR Seimo ir JAV LB komisijai. „Jeigu galime mes ką nors padėti, sudarant elektroninio pašto ryšį tarp Komisijos narių Lietuvoje ir Komisijos narių Amerikoje, mielai padėsime. Mes galime sudaryti lengvesnes sąlygas bendradarbiavimui. Pats Seimas turi labai aukšto lygio kompiuterizavimo įran- gas, taip, kad galima suderinti“. Atviros Lietuvos Knygos pro- grama leidžia vadovėlius ir knygas, reikėtų pasitarti su veikejais kokių būdų būtų galima platinti ATK išleistas knygas Amerikoje. „Kai kurie vadovėliai galėtų būti naudingi, mes turėtume pasitarti su švie- timo taryba. Iš mūsų pusės yra noras bendradarbiauti. Aš pats lankiausi Amerikoje, susipa- žinau su Lietuvos Bendruo- menės veikla. Pagrindinis mūsų tikslas yra remti pereinamąjį laikotarpį Lietuvoje. Mes negalime investuoti savo lėšų į Lietuvos ribų, bet daugeliu atvejų dalindamiesi savo žinio- mis, patirtimi ir dalindamiesi mūsų išleista vadovėliais ir knygomis, mes galėtume rasti būdų, kaip praturtinti lietuvių kultūrinę ir švietimo veiklą“.

PAAUGLIAI NEGALES VIENI VAIKŠČIOTI NAKTĮ

Jonavos rajono taryba nu- sprendė apriboti nepilnametį iki 16 metų buvimą viešosiose vietose. Balandžio – rugsėjo mėnesiais nuo 11 valandos nak- ties iki šeštos ryto paaugliai galės pasirodyti tik prižiūrimi tėvų arba juos atstojančių asmenų. Tamsiojo metu laiku, spalio – kovo mėnesiais, vakare viešosiose vietose nepilnametiai galės būti dar trumpiau – tik iki 10 val. vakaro.

Šio nutarimo nesilaikantys paaugliai turi būti pristatomi į policijos komisariatą arba į artimiausią nuovadą. Jų tėvai bus baudžiami Administracinių teisės pažeidimų kodekse nusta- tyta tvarka.

Danutė Bindokienė

Diplomatiniai manevrai

Nepriklausomos Lietuvos ir Rusijos santykiai iš pažiūros atrodo tiek normalūs, kiek šio meto sąlygomis tai įmanoma – pasirašomos sutartys, vystomi prekybos ryšiai, veikia konsu- latai, ambasados ir t.t. Tačiau po ramio vandens paviršiumi kunkuliuoja pavojingos srovės, jaučiamos ir Lietuvoje, ir užsienyje (ypač už savo kilmės krašto gyvenančių lietuvių tarpe). Jaučia tas srovės ir rusai.

Be abejonės, Rusijos vyriausy- bei Lietuva ir kitos dvi Baltijos valstybės yra lyg aštrus krislas aktyje. Jau pats faktas, kad Baltijos respublikos, nutaikiu- sios progą, kai Sovietų Sąjungoje pradėjo bruzdėti nau- jos atolaizio idėjos, paspruko iš sovietinės imperijos globos ir tuo gerokai prisidėjo prie jos visiško suirimo, daro Lietuvą, Latviją ir Estiją aukščiausio laipsnio nusikaltėliams. Tiesa, Boris Jelcinas tiesiogiai nesike- sina jas jėga ar kitais būdais susigražinti į savo „avidę“, bet kiti du kandidatai į prezidento vietą – komunistų partijos vad. Ziuganovas ir ultranacio- nalistas Žirinovskis – ne kartą viešai pareiškė, kokių priemonių jie norėtų imtis, ypač prieš Lietuvą, nes ji nelegaliai atsiskyrusi nuo Rusijos. Antra vertus, nereikia į antį dėti ir Jelciną, nes jis bemažat išly- tų per rankovę (kaip mūsų liau- dis sako). Perspėjimui jau pa- kanka jo griežto tono, pasigir- dusio, kai Baltijos valstybės pareiškė norą įstoti į NATO kaip lygiateisės narės. Taip pat nuolatiniis garsinimais dėl galimo įsikišimo – net ginklu – į Baltijos valstybes nesiliau skriaudusios rusakalbių, nieko gero nežada (Čia išimtis galbūt daroma Lietuvai, kurioje sovietijos laikų liekanoms – rusakalbiam – labiau nuolai- diaujama.) Yra ir daugiau grėsmingų užuominų, į kurias Baltijos valstybės verta kreip- ti rimtą dėmesį, nes iš patirties žinoma, kad Maskva tuščia re- torika neužsiima.

„Incidentu“ dvelkia ir ge- gužės 16 d. Vilniuje įvykęs Rusi- jos diplomato, pirmojo ambasa- dos sekretoriaus Vladimir Pozdorovkin, sužeidimas. Iš pir- mo žvilgsnio tai gali atrodyti (be abejo, taip ir buvo) tik papras- tas aplėšimas: plėšikas užklu- po diplomata prie garažo, iššovė, kelis šūvius, pagrobė jo pra- bangų automobilį ir nuruko savais keliais. Tokie įvykiai da- bar Lietuvoje jau nenaujami – pasitaiko daug ir dažnai.

Be Maskva nepratusi matyti vien tik juoda ar balta. Jau atsi- rado daugybė atspalvių: ir ofi- cialūs protestai Lietuvos Užsienio reikalų ministerijai, ir užuominos, kad tai kažkieno tyčia suplanuotas „atentatas prieš Rusijos diplomata“. Ži- noma, iš tos adatos, jeigu tik panorės, Kremlius galės kelis vėžimus priskaldyti, ir vis Lie- tuvos nenaudai.

Būtų galima sakyti, kad tai įprasti „diplomatiniai mane- vrai“: vieni kaltina, kiti išsigin- a: vieni žada taikyti sankcijas, kiti atsiprašinėja, pasižada įvyki nuodugnai iširti ir nusikaltėli, ar nusikaltėlius griežtai nu- bausti. Po to dar atsipra- šinėjama, gal padaroma viena kita nuolaida, gal surandamas atpirkimo užs...

Tačiau su Rusija „manevrų“ pabaiga ne visuomet aiški. Dar daug kas mūsų tarpe prisimena pirmosios bolševikų okupacijos 1940 m. pradžią ir „oficialiai“ Maskvos aiškintas jos priežastis (niekas tuomet nežinojo apie slaptaį 1939 m. Molotovo-Rib- bentropo faktą, kai Baltijos valstybės buvo Hitlerio perleis- ti ir Stalino įtakos sferą). So- vietų Sąjunga anuomet Lie- tuvos vyriausybę apkaltino, kad Vilniuje tyčia pagrobti du rau- donarmiečiai, tad atsirado būti- nybė apsaugoti savo kraštie- nę, aptarnaujančią Lietuvoje Sovietų Sąjungos bazes ir įves- ti kone visą Raudonąją armiją į mūsų tėvynę...

Idomu pastebėti, kad ir Lie- tuvos konsulas, esantis Sankt Peterburge, jau susilaukė spuo- lių, matyt, veikiant toms „povandeninėms“ nusistatym- ms prieš lietuvių sroves. Kol kas dar sekama tik lenkų pramin- tais Seinuose takais – nuplė- sta trispalvė nuo konsulato pa- stato, nupjauti telefono laidai, padaryta viena kita „šunybė“. Tiesa, tai nepavojingi paer- ziniai, bet jie neabejotinai sie- jami su priešrinkiminiu ru- siškuoju sovinizmu ir parodo eilinių gyventojų nusistatymą prieš Baltijos valstybes, ypač Lietuvą.

Kartais pirmasis nedraus- skambintis pavirsta dideliu triukšmu. Reikia tikėtis, kad in- cidentas Vilniuje ir įvykiai Sankt Peterburge nėra to triukšmo pradžia. Kaip jau daug kartų net šiose skiltyse minėta, turime dėti daugiau pastangų, kad Lietuva – ir kitos dvi Bal- tijos tautos – būtų priimtos į NATO, nes tik tokiu būdu galė- tų užsitikrinti, kad į dvidešimt- pirmą šimtmetį galės įžengti kaip nepriklausomybės val- stybės.

(Bus daugiau)

Buvęs JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Maciūnas, Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB komisijos atstovas, š.m. kovo 21 d. įteikė savo tėvo laisvą rinkinį Vilniaus universiteto bibliotekai Birutei Butkevičienėi. Kolekciijoje yra per 500 laisvų iš 40 metų Vinco Maciūno visuomeninio dar- bo išėjimo.

Nuotr. Liūdos Rugienienės

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

23

Nerimstu. Iš visų vagonų keleiviai liejasi į vieną žmonių srovę, tekančią link išėjimo. Apmetu akimis visus. Bijau, kad žmonių spūstys galiu nepamatyti savųjų. Bet, jeigu aš, būdamas vienas, nepastebėsiu jų, tai jie, būdami trys – žmona, sūnus ir duklė – vis tiek turėtų mane pamatyti. Žmonių srovę pasibaigė. Laukia- mujų nemačiau.

Bet štai iš paskutinio vagono dar kažkas lipa. Geležinkelietis priima lagaminus. Išlipa vyresnio amžiaus žmonės, vyras ir moteris. Jie paskutiniai kelei- viai. Daugiau tikrai nėra.

Mano nusivylimas didžiausias. Kada pasibaigs tas laukimas? Nejaugi ir vėl kas nors sutrukdė šeimos atvykimą? Rūkau jau kelintą cigaretę ir vaikštai po stotį dar bent pusvalandį. Dar kartą įsitikinau, kad šiandien daugiau traukinių iš tos pusės nebus, nes kubė- damas apleidžiu stotį ir autobusu grįžtu į Salfordą.

Išlipęs ties uostu (Salford docks) skersai parkelio einu namo. Netoli jų matau grupelę žmonių. Iš tolo jų negaliu atpažinti. Artiau priėjus iš tos grupės atsiskiria ber- niukas, bėga į mane:

– Tėveli!

Atpažįstu savo sūnų Vilborą. Tik aštuonerių metų jis, bet atrodo vyresnis. Susikibę rankomis bėgame namų link. Ten Pranas, gal apie savo tris dukreles galvodamas,

už rankos laiko mano 6 metų dukrelę Elytę. Šalia ir mano ilgakasė žmona Juzefą.

Mano šeiminkė, Mrs. Williamson, su dukra ir sūnum stebi mūsų susitikimo sceną. Be žodžių ir be šyp- sio.

Naujakių vargai

Pirmomis dienomis po šeimos atvykimo, susitikimo džiaugsmas, kalbos ir svarstymai apie būsimą įsikūrimą užėmė visą mano laisvąjį laiką. Pirmąjį sekmadienio rytą šeiminkė mus nustebino užnešdama mums po puoduką arbatos dar neatsikėlus, dar lovoje bebūnant. Ji mums ruošė maistą, neleidama mano žmonai virtuvėje nei piršto prikišti. Iš pradžių tokiam jos elge- syje įžiūrėjome vaisingumą ir palankumą. Bet greit paašėjo, kad apsiriktą.

Prieš šeimos atvykimą Pranas ir aš šeiminkinei mokėjome po du svarus savaitėje už butą ir gaminamą maistą. Šeimai atvykus (Šnelių šeima atvyko pora savaitę vėliau), aišku, nebeužėjome, kad anglės mums šeiminkinkautų. Žmona norėjo būti savarankiška ir pati gaminti maistą savo šeimai. Man tas patiko, nes jau la- bai buvau pasilgęs lietuviškų patiekalų. Tačiau Mrs. Williamson kitaip galvojo. Ji tikėjosi ir toliau iš manęs gauti po du svarus kas savaitę, tiek pat už žmoną ir kiek mažiau už vaikus, nors buvome kalbėję, kad mes būsim tik jos nuomininkai, be maisto. Juk mums buvo neįmanoma mokėti į savaitę šešis svarus. Tiek pinigų aš net neuždėdavau. Begyvenant stovyklose, jau buvo igri-

sėg svetimųjų maistas. Dabar atėjo laikas pasidaryti savarankiškiems.

Mrs. Williamson buvo našlė. Išleidusi savo du vaikus į mokyklą, ji pati taip pat išėdavo į darbą. Dirbo vaikų darželio virtuvėje, ruošdama vaikams priešpiečius. Ten pat ir pati pavalgydavo. Sugrįžusi iš darželio, pavaka- rėje išvirdavo pietus savo šeimai, kol mūsų šeimos dar nebuvo atvykusios, Pranui ir man. Žmonai su vaikais atvykus, šeiminkė vakarienei padėdavo ant stalo visai mūsų šeimai, žmonai neleidama gaminti. Tokiu būdu žmonai ir vaikams gaudavo tik pusryčius ir vakariene. Aš pietus pavalgydavau fabriko kantineje, kaip ir anksčiau. Žmona, negalėdama naudotis virtuve, nusipirko duonos, sviesto, pieno ir kitokio sauso maisto sau ir vaikams. Negi badaus. Kitą dieną šeiminkė, užtikusi žmonos nupirkta maistą, susikrovė į spintelę ir užrakino. Padėčiai paaiškėjus, mūsų santykiai su šeiminkine bemažat atšalo. Aš jau pasakiau, kad šitai gyventi mes negalime ir nenorime. Ji tada piktai atšovė, kad laiky- ti tik nuomininkus be maisto jai neapsimoka. Kol neži- nojau apie šeiminkinės šurkštų elgesį mano žmonos ir vaikų atžvilgiu, maniau, kad Juzefos nusiskundimai kyla iš nusivylimo, kad neleidau jai su vaikais išvykti į Kanadą. Žmona mane įtikino, kad ne tame priežastis. Jos nuomone, šeiminkė jos nekentė iš pavydo ir todėl sunkinanti mūsų gyvenimą. Greit ir aš įsitikinau, kad žmonos spėjimas teisingas. Būdami vieni, kartais Pranas, kartais aš, bet dažniausiai mes abu, nusi- vesdavome šeiminkinę į kiną. Iš tikrųjų ne mes ją, bet ji mus ten nuvedavo, nes mudu iš karto nė nežinojome,

kur tie kino teatrai, kas juose rodoma. Norėdami pasi- rodyti džentelmenais, šeiminkinei užfundydavome bilie- tą, o, jeigu vaikai kartu buvo, tai ir jiems. Patys rūkydami, aišku, kad ir čia elgėmės europietiskai – už- fundydavome jai ir cigarečių, taip kad ji pati beveik nie- kad sau rūkalų nepirko. Toks dviejų vyrų, dar jau- nesnių už ją, dėmesys našlei patiko.

Mūsų šeimoms atvykus, reikalai iš karto pasikeitė. Man visų pirma rūpėjo mano paties žmona ir vaikai. Mrs. Williamson liko tik šeiminkinė. Tas jau labiausiai nepatiko. Nepasitenkinimo ji negalėjo nuslepti. Jos nuotaika ir neapykanta mums, svetimšaliams, greitai užkrėtė jos sūnų ir dukrą, nes tie pradėjo stumdyti ir skriausti mūsų vaikus, kurie buvo mažesni ir jaunesni už juos. Mano žmona, tai matydama, išgyvendama, bet kalbos nemokėdama, negalėjo tinkamai ir veiksmingai reaguoti. Aš, per dieną fabrike dirbdamas, tik vakare parėjęs sužinojau apie žmonai ir vaikams daromas skriaudas.

Tokiai padėčiai esant, nutarėme kaip galint greičiau susirasti kitur butą ir išsikraustyti. Taip ir padarėme.

Mūsų naujasis šeiminkas, apie 75 metų amžiaus airis, našlys, buvęs jūrininkas. Aukšto ūgio, vešliais žilais plaukais, malonaus veido senukas, kiekvienam iš karto sudarydavo gero žmogaus įspūdį. Jis toks ir buvo. Jo butas susidėjo iš keturių kambarių: priekinis, už jo virtuvė su durimis į kiemą. Iš virtuvės laiptai vedė aukštyn į du miegamuosius. Viename jis pats miegojo, kitą užleido mums.

VIENUI VIENAS

JONAS LIMANTAS

(Tėsinys. Pradžia Nr. 83)

Taigi, lapkričio 10 d. priar-
teju prie Diabolo saleles, esan-
čios netoli Kourou – Europos
kosminio centro, nes plaukti i
uostą, neturint tam reikalingo
jūrlapio, buvo problematiška.
Galima buvo iplaukti ir papra-
simas Brazilijos uostamies-
tį, bet žinodamas, kad tai kraš-
tas su XX a. pramone, bet XVII
a. politinė sistema, nebeuostau.

Tolumoje pastebėjau i uostą
plaukiančią jachtą. Aš – iš pas-
kos. Susisiekiu radiotelefonu.
Paaiškinu, kas aš, iš kur
plaukiu, kokios bėdos ir papra-
šiau, kad jie pabūtų man locu,
padėtų iplaukti i uostą. „No“,
buvo trumpas atsakymas. Aš
buvau sukrėstas. Pirmą kart per
mano praktiką toks atsitikimas.

Gerai, kad apie iplaukimo sąly-
gas buvau skaitęs ločioje, jau
ankščiau kitų buriuotojų pain-
formuotas apie iplaukimą: siau-
ras farvateris, bet gerai apsta-
tytas navigaciniais ženklais,
stipri šoninė srovė, taikytis prie
potvynių – atoslūgių laiko, jei
stiprus bangavimas – stotis ant
inkaro prie Diabolo saleles. Tuo
pasinaudodamas, apgraužomis
įburiavau i upe ir atsistoju ant
inkaro. Gaila, nepasisekė, kad
tuo metu upėje buvo stipri
potvynio srovė ir aš negalėjau
nuirkti su savo valtele (netu-
riau pakabinamo variklio) prie
atsisakiusios pagelbėti jachtos.

„Nusisipjovusios i jūrinės tra-
dicijas, ir pasakyti, ką aš apie
juos galvoju...“
„O dabar pavalgyti ir mie-
goti...“
Lapkričio 11 d. Iš pat ryto
išskelavau i miestelį. Norėjau
paskambinti Redai ir pasakyti,
kad viskas normos ribose, išsi-
keičęs pinigų nusipirkti truputį
šviežio maisto, bet prancūzai
turėjo šventę ir niekas nedirbo.
Tai nesėkmė. Teks laukti.

Einu skersai gatvės nukabi-
nes nosi, girdžiu pažįstamą
kalbą. Negali būti, vaidenasi.
Jūroje nesivaideno, o čia? Ne,
tikrai mūsiškiai šneka. Užkal-
binu. Jie irgi nustebe. Aiškinu
kas, iš kur. Jie neklauso,
neklausia kas toks? Einame i
barą ir tik ten išsišneka. Aš
juos iš anksto perspėjau, kad
neturiu pinigų. Niekai. Kas jie?
Lietuviai French Guiana? Iš
kur?

Tai – svetimsalių legio-
nieriariai. Deja, toks jų
gyvenimas. Jų čia ne vienas ir
ne du. Ne iš gero gyvenimo
tenka duonos ieškoti sveturi.
Pradžią – apmokymas Prancū-
zijoje, po to – Balkanai JTO
taikos palaikymo pajėgose,
dabar French Guiana.

Tarnyba legione ir rusų ka-
riuomenėje nesulyginami daly-
kai, kaip diena ir naktis.
Gamtinės sąlygos sunkios:
aplinkui džunglės, tropinės
ligos, kai kurios neišgydomos
iki šiol, karštis, drėgmė, daug
pavojingų žmogui gyvių, bet il-
giau dvejų metų čia nelaiko.
Turi atitinkamo lygio medicininį
aptarnavimą. Sunkiausia – tai
mėnesiniai žygiai džunglėse,
bet grįžti i bazę, atsigauni ir vėl
viskas tvarkoje, pasakojo vyrai.
Klaipėdietis Raimis pridūrė,
kad iš pradžių buvo baisoka,
bet, susipažinus su sąlygomis,
aplinka, yra pakenčiama. Pasi-
gyrė, kad lauže keptos gyvatės
skonis, kaip ungurio.

Saunūs draugiški vyrukai. O
aš tvarkausi apie jachtą ir pra-
dedu laukti siuntinio iš Redos
su reikalingomis dalimis dėl
autopiloto.

Lapkričio 13 d. Apie atsi-
tikimą su jachta, atsisakiusia
pagelbėti papasakojau aplinkui
stovintioms jachtoms: vokiečių,
prancūzų, anglų, šveicarų.
Vyrukai iš tos jachtos visaip
bando pataisyti susidariusią
aplink juos nepalankią nuomo-
nė, bet veltui.

Lapkričio 16 d. Sunku laukti
reikalingų dalių, kuomet žinai,
kad reikia buriuoti greičiau iš
čia. Artoje blogas sezonas. Gali
būti ilgam užskleistas upėje.
Liūdna. Gerai, kad retkarčiais
gauni pabendrauti su legionie-
riais. Jie sušelpė ne tik vaistais
nuo maliarijos. Parodė straips-
nį iš Lietuvos dienraščio apie
svetimsalių legioną. Nepaten-
kinti. Net nuotrauka prie
straipsnio pridėta ne su prancū-
zų svetimsalių legio legione-
riais.

Vakar stebėjau raketos palei-
dimą. Kad ir kiek toli buvau
nuo kosmodromo, bet kokia
ryški šviesa nušvietė horizontą
išsėmiant raketą.

Išsiunčiau laiškus. Kiek jų jau
buvo, bet atsakymo sulaukiau
tik vieno – iš žurnalisto Venan-
to Butkaus. „Paskutinis moli-
kanas“ iš jachtos kapitono Os-
valdo Kubiliūno dvasinės aplin-
kos. Osvaldas iškelia nebūtin
1995 m. pavasarį. Kitų tos aplin-
kos žmonių, kuriuos aš paži-
nau, taip pat nebėra gyvųjų tar-
pe.

Rytoj žadėjo apsilankyti
vokiečių, kurio adresą gavau iš
kito vokiečių buriuotojo Brazilij-
oje. Jo adresu turi ateiti siun-
tiny.

Praėjusią naktį pamaciau Di-
džiųjų Grįžulo rato žvaigždyną.
Šiaurė.

Lapkričio 21 d. Apsilankiau
kosmodrome. Niekas nedaro jo-
kių paslapčių. Fotografuok,
vaikščiok. Čia tau ne Baikonur
– rusų kosmodromas. Uždraus-

Kursių marios – vartai į Atlantą...

Nuotr. Juozo Polio

tų vietų yra ir čia, bet.

Pagaliau viską gavau. Susi-
tvarkiau. Rytoj ankštų rytą –
i kelią. Sugraūžė uodai ir il-
gesys. Reikia tikėtis, kad uodai
normalūs, nemaliariniai.

Lapkričio 22 d. Išplaukiau
anksti ryte, tik prašvitus, bet ir
tai pavėluotai, nes reikėjo
pusvalandžiui ankščiau. Brautis
tamsioje siauru farvateriu nesir-
yžu. Pasėkoje vis tiek teko la-
bai rizikuoti, nes srovė stiprėjo,
o vėjas buvo priešinasis. „Bjauri“
banga, siaurutis farvateris,
aplinkui sekamos ir akmenys.

Taip teko keliauti apie valandą,
jei būtų sustreikavęs variklius
kas finalas būtų liūdnas, nes
burės neišgelbėtų. Primečiau,
kur reikėtų plaukti, jei pats blo-
giausias variantas. Tolokai, o,
be to, pažįstami legionieriai
sakė, kad yra nemažai ryklių.

Išsikapstau. Dešinėje palieku
Diabolo salą. Mažiausia iš-
tremimo vieta Prancūzijos kali-
niams, nes pabėgti nėra kur.
Aplinkui vandenynas ir džunglės.
Pabėgti gali, bet išgyventi
galimybė joki.

Lapkričio 25 d. Pirmas dvi
paras vargina lietus, škvailai,
nes prasideda liūčių sezonas
šiam regione. Tenka daug dirbti
su burėmis, o čia dar žvejai,
bet jie visi tvarkingai įjungę
reikalingas navigacines šviesas
naktimis, tai lengviau. Ne
Brazilija. Ir vėl mintyse Bra-
zilija. Išsidėji man iki gyvo kau-
lo.

Laisvalaikio skaitau iš Redos
gautą lietuvišką spaudą. Pasi-
ilgau jos. Sunkiausia prisiversti
pavalgyti: kažkoks vidinis susi-
jaušinimas, kurį pavyksta
įveikti tik po 4 parų.

Patekau i komercinių laivų
kelį. Tenka daug budėti viršū-
je, o tropinė saulė negailėstinga.

Lapkričio 27 d. Penktos dienos
rytą po išėjimo iš Kourou pama-
tau Trinidado ir Tobago salas.
Plaukiu sasiauriu tarp jų. Neju-
clomis sušunkau: „Pagaliau aš
Karibuose“ ir apsižvalgau ar
kas neišgirdo? Pagalvos dar ka-
nors ne taip. Šūkauja čia vi-
sokie, ramiai gyventi per juos
negalima. Nusijuokiu. Juk aš
vienui vienas. Aplinkui – ne
gyvos dvasios.

Galima būtų užteiti i vieną iš
salų, bet žinodamas brazilie-
tišką formalumų tvarkymosi
procedūrą bei blogas stovėjimo
sąlygas, kur reikėtų inkaruotis
– išskaičiuo ločioje, nutariau
pakentėti dar vieną parą. Bu-
riuoju i Grenadą.

Lapkričio 29 d. Vakar ryte
iplaukiau i Saint George uostą
– Grenadą. Perplaukimas
truko 6 paras. Įveiktos 679 jūr-
mylių. Neblogai. Judejau ne
taip greitai, kaip tikėjau.

French Guiana vėl neblogai
apsaugo jachtą. Nors srovė man
palanki, bet vėjas – šoninis.
Kuo arčiau tikslo, tuo sunkiau.
Nors uraganų sezonas oficialiai
pasibaigė, nesinori irklų pa-
džiauti tikslo prieangyje.

Dokumentų sutvarkymas
Grenadoje primena Europą.
Neapsirikau jachtą atplukdęs i
šį kraštą. Inkaravimosi vieta
daugiausia Karibuose, taip rašo

knygos, ko, deja, nepasakysiu
apie aplinką.

Buvo įdomu pabuvoti vietoje,
kur rusai statė „tarptautinį“
aerodromą, ir 1983 m. ameri-
kiečiai buvo priversti įvykdyti
invaziją, kad nutrauktų tai.
Grenadiečiai atrodo tik džiau-
giasi, nes tai pritraukė papildomai
turistų iš Vakarų.

Dabar atsimėgiu ir tvarkausi.
Tapau liesas, kaip geras sporti-
nins dviratis. Numėčiau arti 10
kilogramų. Reikėtų atidaryti
svorio metimo mokyklą, patir-
ties yra.

Gruodžio 3 d. Iki St. Croix sa-
los – apie 50 jūrylių, bet kaip
lėtai eina laikas. Gerai, kad
galiu girdėti radijo stotis, esan-
čias saloje.

Buriuojant – vėl ta pati mal-
delė: lietus, škvailai, nuolatinis
budėjimas denyje, darbas su bu-
rėmis. Tai vardan greičio, nes
galėtum buriuoti su mažesne
mūsų burėmis, bet ilgiau užtruk-
tu.

Per parą prasilenkiu su ke-
liais laivais, bet jie praeina to-
lumoje.

Ir vėl sunku prisiversti paval-
gyti. Tos trys paskutinės paros
nuo Grenados iki St. Croix –

vienas ilgas, ilgas laukimas.

Kada? Esu susitaręs per Redą
su Jonu Vakarietiu, gyvenančiu
St. Croix, užmegzti ryšį VHF –
69 kanalu. Reikės po vidudienio
pabandyti. Sekmadienis.

Sunkiai beprisiverčiu skaity-
ti Lee Graham „Dove“, kuomet
tikslas taip nebetoli.

Pagal formulę apsiskaiciavau,
žinodamas aukščiausio taško
aukštį saloje ir savo aukštį virš
jūros lygio, kada turiu pamatyti
St. Croix salą. Ilgokai stoviu,
pasilipęs kiek įmanoma aukš-
čiau jachtos denio, kada pama-
tysiu salą.

– St. Croix! Matau! Po 15
mėnesių kelionės – Amerika!
Valio!

Dažnai pagalvoju, jei būtų su-
lūžęs ne autopilotas, o kas kitas.
Taip, bet aš turiu šešiavietį
gelbėjimo plaustelį. Vienas še-
šiavietis plaustelyje – kom-
fortas.

Atburiavęs patekau Jono Va-
karietio globon, kuris su savo
jachta „Juratė“ yra išnaršęs
vandenyną nuo Maine valstijos
(USA) iki Venezuela. Pasaulis
– ne be gerų žmonių.

Kas toliau?

SKIRSTOMA LIETUVIŲ FONDO PARAMA

Pirmąjį šių metų Lietuvos fon-
do pelno skirstymo komisijos
posėdį gegužės 10 d. Pasaulio
lietuvių centre, Lemonte, pra-
dėjo LF tarybos pirm. Vytautas
Kamantas, priminęs, kad LF
tikslas yra kuo daugiau sutelkti
lėšų ir iš jų gaunamomis paja-
uomis kiek galima daugiau
remti lietuvių švietimą, kultū-
rą, mokslą, išlaikyti tautinius
papročius ir kalbą, teikti stipen-
dijas lietuvių kilmės jaunimui.

Jis išryškino šios komisijos dar-
bą bei sprendimų ypatingą svar-
bą ir atsakomybę, prašė gerai
susipažinti su LF metinio narių
suvažiavimo pageidavimais ir
nutarimais dėl pinigų skirs-
tymo. Džiaugėsi, kad šioje komi-
sijoje gali įkurti dirbti LF ir
JAV LB atstovai. Pranešė, kad
LF taryba pelno skirstymo pra-
džiai davė rekordinę 350,000 dol.
sumą ir, jei bus labai svarbių
remtinų projektų, tai vėliau
bus pridėta dar 150,000 dol., nes
praėjusių metų pelnas viršijo
milijoną ir ketvirtį dol.

LF valdybos pirm. Povilas Ki-
lius savo žodyje pastebėjo, kad
šiais metais labai daug prašymų
gauta iš Lietuvos. Jis prašė, kad
komisija pagrindinį dėmesį
kreiptų i išvyjus lietuvių, ypač
jos studentų, prašymus. LF gar-
bės komiteto pirm. dr. Jonas
Valaitis pageidavo, kad būtų
išlaikomas tinkamas balansas
pelno skirstyme. LF reikalų ve-
dėjas Alė Razmienė pranešė, kad
buvo gauti paramos ir stipen-
dijų prašymai su priedais ir pa-
aiškinimais iš 276 JAV, Lietu-
vių ir kituose kraštuose gyve-
nančių asmenų ar veikiančių or-
ganizacijų. Prašomos paramos
suma yra arti trijų milijonų
dolerių. Visų prašymų kopijos
buvo prieš posėdį išsiųstos komi-
sijos nariams i namus, kad jie

galėtų su jais iš anksto
susipažinti.

LF tarybos pirm. Vytautas
Kamantas pravedė komisijos
vadovybės rinkimus. Komisija
savo pirmininke išrinko Dainą
Kojelytę ir sekretoriumi Juozą
Baužį. Jie toliau tęsė posėdį,
svarstydami pasirušimą pinigų
skirstymui. Daug paaiškinimų
apie švietimo ir kultūros pro-
jektus, kuriems prašoma pa-
rama, pateikė i posėdį atvyku-
sios JAV LB KV Kultūros tary-
bos pirm. Alė Keželiene su jos
tarybos narėmis Laima Žlobie-
ne ir Laima Petrauskaite-Van-
derstoepe, JAV LB KV Švietimo
tarybos pirm. Regina Kučienė,
JAV LB KV pirm. Regina Naru-
šienė ir Lituanistikos studijų ir
tyrimo centro atstovė Skir-
mantė Miglinienė.

Gautus 157 prašymus stipen-
dijoms gegužės 17 d. svarstys
specialiai sudaryta pakomisija:
pirm. Daina Kojelytė, Vytenis
Kirvelaitis, dr. Jolita Narutienė
ir Dalius Vasy. Jie vėliau
pateiks savo rekomendacijas.
Kitas LF pelno skirstymo
komisijos posėdis vyks birželio
1 dieną. Paramos paskirstymo
sprendimai bus tvirtinami LF
tarybos posėdyje, kuris bus
birželio 28 d., ir tuoj po to skel-
biami prašytojams, spaudai, ra-
dijui ir visuomenei.

Pirmajame LF PSK posėdyje
dalyvavo visi LF atstovai (dr.
Gediminas Balukas, Daina
Kojelytė, dr. Vytautas Narutis) ir
antrininkas Vacys Momkus. Iš
JAV LB atstovų dalyvavo tik
vienas Juozas Baužys, dėl įvai-
rių priežasčių neatvyko ir ne-
dalyvavo atstovai Petras Kauf-
manas ir Vilija Šužiedienė bei
antrininkas Gintaras Čepas.

LF inf.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patamauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir
priemiesčiuose. Suinteresuoti
skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax. 312-585-3807

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar perdudant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuteriui FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkaime ir perdudame namus
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dir-
bu užmiesty. Dirbu greitai, garan-
tuotai ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-0664
(312) 581-9864

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aluminiaus ir kt. Turis darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-989-2658.

Pirmu gyventi prie šeimų su pilnu
išlaikymu vyr. amžiaus vyrą arba
moterį. Gali būti ligonis, kuriam reika-
linga spec. priežiūra. Gyvenu Chicago
priemiestyje. Skambinti Stasol:
708-378-1538.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVIMO MAŠI-
NAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖ-
SINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 312-585-0624

U.S. Savings Bonds
Make Great Gifts.
A public service of this newspaper

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organiza-
vimo, aprašo savo kartos pastangas atgauti laisvę.

Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvadė rašo knygos
autorius: „Prezidentas – Tautos vadas – pabėgo. Krašto ap-
saugos ministras pabėgo. Kariuomenės vadas pasitinka Sovietų
sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras
pirmininkas prašo tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau
teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta.
...Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų
pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiuosius Lietuvos
ir laisvojo pasaulio priešus“.

Apie 1941 m. sukilimą ir Laikinąją vyriausybę daug kartų buvo
rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai
nuosekliai, perpinti asmeniškais prisiminimais žmogaus, kuris
tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo – ne tik dalyvavo, bet ir buvo
vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941
m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir
faksimilėmis.

Gaunama „Drauge“
Kaina \$17,- (US), plus tax ir persiuntimas.

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

SIUNTINIAI BE MUITO I LIETUVĄ
• SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
• ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
• AMERIKIETISKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS
UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;
• MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINIUS
PAIMSIME NEMOKAMAI;
• NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS;
PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIU ADRESU:
ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI 1-800-772-7624
NAUJAS ADRESAS
BALTIA EXPRESS CO LTD
8327 S. PULASKI
CHICAGO, IL 60652
AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60108
TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

LF inf.

TRANSPAK

Siuntiniai i Lietuvą laivu su pristatymu i namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi - už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi),
kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai,
aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rukųta), mėsos konservai, šprotai, vaisių
koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai,
vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta,
kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos,
majonezas, riešutai (išlukšteni), konservuoti žirneliai,
konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas,
multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Siųskite per seniausią siuntinių i Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

LAIŠKAI

VERTA DAR DAUGIAU

Aš asmeniškai nepažįstu Birutės Jasaitienės, bet žinau jos plačią veiklą iš spaudos. Su malonumu skaitau Socialinių reikalų skyrelį šeštadieniais „Drauge“ ir daug ko pasimokiau (vis maniau, kad išgyvenęs Amerikoje netoli 50 metų, jau viską žinau, pasirodo, kad ne). Tai labai naudinga informacija. Perskaitęs Marijos Remienės straipsnį praėjusio šeštadienio „Drauge“ (geg. 17 d.) apie B. Jasaitienės darbus lietuviškoje visuomenėje ir pas amerikiečius, negaliu nesistebėti ir to nusistebėjimo neperduoti kitiems: kaip ta moteris spėja tiek atlikti? Ar ji miega, ar valgo, ar turi šeimą? Jeigu dar bent 10 Birutių Jasaitienų mes turėtume, visi darbai būtų padaryti greitai, tiksliai ir su noru. Gerai, kad „Giedros“ korporacija ir, rodos, kažkuri moterų organizacija nusprendė pagerbti šį darbštą asmenį.

Jurgis Kunštavičius
Chicago, IL

Pastaba. Birutė Jasaitienė, kaip pasižymėjusi metų moteris (kartu su Aldona Braziene ir Evelyn Oželiene) bus pagerbta Čikagos Lietuvių moterų klubo „Gintaro“ pokylyje birželio 30 d., Oak Lawn Hilton Inn, Oak Lawn, IL. Redakcija.

AIŠKIAI PASISAKYTA?

Alfa Mykolėnas „Draugo“ laišku skyriuje (gegužės 10 d.) savo laišką pradeda sakiniu „Atrodo, kad Brazausko medaliai daug kam galvas susuko“, ir tuoj kitą sakinį pradeda su mano pavarde. Aš jokio medalio negavau, tai man niekas negalėjo „galvos susukti“, bet nelogiškai ir priekabūs priekaitai tik rodo laiško autoriaus visišką stoką aiškos mąstysenos. Cituodamas mano straipsnio ištrauką, jis tvirtina, kad niekas nesmerkia Lietuvos ir kad nereikia maišyti Lietuvos su dabartine komunistine valdžia. Tai kas gi yra Lietuva? Kas sudaro jos valdžią? Juk tai ne kokia dykuma, bet nuo amžių lietuvių apgyventas plotas, kurio gyventojų daugumą sudaro lietuviai. Tai kas gi balsavo už dabartinę valdžią? Kas sugriovė bankinę sistemą, ima kyšius, vagia milijonus? Kas yra LDDP nariai? Ar tai ne lietuviai? Juk tik jie sudaro Lietuvą. Taigi, kritikuodami Lietuvoje vykstančius įvykius, mes savaimė kritikuojame ar net smerkiame pačią Lietuvą, nes ji nėra jokia abstrakti būtybė, bet gyva lietuvių masė. Tuo pačiu, kai kalbame arba rašome apie Ameriką ar Rusiją, turime mintyje ne ką kitą, kaip tik jų žmones.

Negražu užgaulio ir Algimanto Geči, kuris neva įspėjęs „neminėti blogų žodžių politinių partijų“. Gal jis buvo tik man-

dagus, taktiškas ir korektiškas, nors, deja, „dar negavo medalio“. Atrodo, kad taktas ir mandagumas yra smerktinos dorybės. Kam gi tas sarkazmas? Graudu, kad populiariame laišku skyriuje rašantys daugiausia užsiima užgauliojimais ir pikta kritika, ištraukia citatas ir jas neigiamai interpretuoja, nepajėgdami rasti pozityvios minties... Jau man tikrai pradeda sukelti galva, nors ir aš dar negavau medalio.

Aurelija M. Balasaitienė
Richmond Heights, OH

RYŽTO SU KAUPU. DABAR REIKIA DRĄSOS

Draugo fondas pakartotinai parodo daug ryžto ir pastangų, per trumpą fondo istoriją pravesdamas jau dešimtąjį metų. Gegužės 4 dienos „Draugo“ laidoje pastebėta, kad „Per šį trumpą laikotarpį ir pats vargingiausias „Draugo“ skaitytojas, kiekviena vajuje įnešęs į Draugo fondą tik po 20 dolerių, šiandien jau būtų fondo narys. Jei taip būtų darę visi „Draugo“ skaitytojai – iki dabar turėtume milijoną dolerių“. Savaite prieš tai buvo pateikta vertingos informacijos apie „Draugo“ išdą ir išlaidas. Ten rašoma, kad „Lėšų trūkumui padengti „Draugo“ metinė prenumerata turėtų būti 115 dol. Deja, ji yra tik 95 dol.“ Jei turėtų būti, tai kodėl taip nėra?

Prieš metus („Draugas“, 1995.3.7) aš siūliau pakelti prenumeratą iki tiek, kad išlaidos ne tik pasidengtų, bet dar liktų ir pagerinimams. Tada savo laišką baigia teigdamas, kad tokiam žingsniui „Draugo“ administracijai reikės daug drąsos, nes teks pralaužti dešimtmečius klestinčias tradicijas. Iki šiol tos drąsos dar nepažįstame. Kodėl baiminamasi pakelti prenumeratą, kai visos kitos pragyvenimo išlaidos kyla? Dienraštis yra vertingas ir vertas daugiau, negu administracija, reikalauja iš skaitytojų. Kas nustato prenumeratos kainą? Ar administratorius, ar moderatorius, ar leidejas? Jie visi turėtų susesti prie vieno stalo ir gausdoriškai padaryti sprendimą, kuris išvestų iš dabartinio „gyvename ir gyvenime iš išmaldos“ mentaliteto.

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, Michigan

PATIKSLINANT FAKTUS

Vienas elegantiškiausių su puikia prasminga programa pokylių, JAV Lietuvių bendruomenės surengtų, praėjo su didžiausiu pasisekimu. Ko respondentas savo reportaže apie šį renginį paminėjo, kad puotos rengimo komiteto pirmininkė Marija Remienė pradėjo jį anglų kalba. Skaitant, nuskaubė tai laikraštiniško kritišku priekaištu, bet vienai „Draugo“ skaitytojai tai užkliuvo.

M. Remienė sklandžiai ir šiltai pasveikino angliškai JAV ambasadorių Lietuvai James

A.L.R. Katalikų Moterų s-gos 76-tos kuopos dalis valdybos su svečiais kunigais. Iš k.: sėdi – kun. dr. Matas Cyvas, kun. Steponas Roplas ir kun. Juozas Grabys, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Amsterdam, NY. Stovi – E. Šatriaitienė, D. Jonaitis, A. Baukienė, I. Diktanas, R. Plepienė ir kuopos pirm. V. Leščinskienė.

Nuotr. Elvyros Vodopalienės

W. Swihart, sakydama: „Jau dvejus metus praleidote Lietuvoje, o dabar esate lietuviškoje Čikagoje. We welcome You!“ Jos žodžius palydėjo spontaniškas plojimų griaustinis. Ko reportažininkas nepaminėjo tai, kad lietuviškai M. Remienė sveikino kur kas ilgiau. O pradėti angliškai ji turėjo tvirtą pagrindą, nes garbės svečias buvo amerikietis.

Pabaigai, norėtusi suminėti, kad šiaip ir anapus Atlanto lietuviai vis garsiai svaidsi apie mūsiškių pyktį, pagiežą, negatyvumą... sakyčiau, gal jau per daug daromės irzlūs, priekabūs, nepatenkinti... Ar tai ne senatvės požymis!

Stasė Semėnienė
Chicago, IL

ALKO – CENTRAS DĖKOJA AMERIKIEČIAMS

Balandžio mėnesio viduryje Kaune, Benediktinų g. 27 atvėrė duris dar nematyta Lietuvoje įstaiga – ALKO – centras, kurį įsteigė „Socialinės adaptacijos asociacija“. Ši visuomeninė organizacija, vienijanti iniciatyvius žmones, besirūpinančius pagalba sveikstantiems alkoholikams ir jų šeimoms, iš labdaros lėšų ir visuomeninių fondų paramos įkūrė centrą, kuriame po vienu stogu dirba profesionalai psichologai, socialiniai darbuotojai, ir veikia savitarpio pagalbos grupės – AA, Al-anon. Čia gali apsilankyti kiekvienas, turintis tvirtą norą atsikratyti priklausomybės alkoholiui. Centre siūlomos įvairios profesionalios konsultacijos, grupinė terapija, programa šeimos nariams ir svarbiausia – Minesotos programa norintiems sveikti ir eiti blaivaus gyvenimo keliu. Viso darbo pagrindas – gerai žinoma 12 žingsnių programa ir anoniminis alkoholio filosofija, skatinanti dvasinį asmenybės atsistatymą. Pagarba sveikstantiems, meilė, globa ir supratimas išskiria naują centrą nuo kitų įstaigų, tebedirbančių senais sovietiniais metodais, pagrįstais medikamentiniu gydymu su prievartos elementais.

Centre apsilankę, žmogus nebūtinai turi pradėti lankyti gydymąsi programas. Jis gali pradėti nuo paprasto nuosirdaus bendravimo su sveikstantiais alkoholikais, lankyti AA susirinkimus. Šeimos nariai skirto specialios programos, veikia Al-anon grupė.

Padedant USAID (US Agency for International Development) ir PIET programai (Partners for International Education and Training), atsirado galimybė susipažinti su alkoholizmo gydymo įstaigų veikla Jungtinės Amerikos valstijose, studijuoti gydymo metodus, programas, specialią literatūrą, etc. Labai svarbu ir naudinga buvo pasimokyti administravimo ir organizavimo klausimu, reikalingu ALKO-centro tolimesniam vystymui. Norisi padėkoti visiems amerikietiams – agentūros darbuotojams, savo draugams, padėjusiems rengti šią

stažuotę. Ypač dėkingas esu Antanui Balsiui iš Detroito, Juozui Vaineikiui iš Čikagos, Dr. Daliai ir Leonui Šulams iš Portage, padėjusiems materialiai ir finansiskai ALKO-centru ir šiam apmokymui. Tikiuosi, kad su visų pagalba pavyks naują centrą padaryti tikrai veiksminga pagalbos vieta sveikstantiems iš sunkios alkoholizmo ligos, taip pat jų sutuoktiniams ir vaikams.

Dr. Vidmantas Obelienius
ALKO centro pirmininkas

ISPŪDŽIAI IŠ SEIMO

Mokytoja iš Kauno rašo: „Aš turiu daug darbo mokykloje, nes labai pasunkėjo ruošinimas abiturientų egzaminams. Sudarinėju naujas programas, stengiuosi, kad jie kuo daugiau išmokyti, nes reikalavimai per egzaminus labai iškelti. Pragyvenimas vis sunkeja, viskas brangsta, nors parduotuvės lūžta nuo prekių. Nežinia kada tas mūsų Lietuvelė išsikapstys iš tos duobės. Valdžia tik šneka, rieja tarpusavyje kaip šunys, o tvarkos nėra.“

Neseniai su vaikais buvome Seime ekskursijoje. Leido pažiūrėti nuo balkono ir Seimo posėdį. Atrodo, kad tai senelių

pensionas – kas laikraščius skaito, kas sumuštinis kremta, kas arbatėlę geria. Mūsų vaikams leido konferencijų salėje, kuri tuo metu buvo tuščia, pažaisti Spaudos konferenciją. Dalyvavo ir keturi deputatai. Tai žinokit, mūsų vaikai pakalbėjo protingiau už kai kuriuos Seimo narius. Jie paskui pasiguodė, kad jau laikas jiems į pensiją, užleisti vietą jaunimui. Mes, aišku, pritarėme“.

Jonas Radas
Livonia, MI

PASKUTINIS ATSIŠVEIKINIMAS

Aš nežinau, ar begali būti kas nors nekultūringesnis, kaip paskelbti į laikraštį, kas ir kiek pinigų davė, atėjęs atsisveikinti su mirusiuoju. Mirusio šeimos pareiga yra padėkoti kiekvienam davusiam žodžiu arba parašant trumpą padėkos kortelę. Mes, pensininkai, kurie gyvenam iš „Social Security“ čekio, negalėsime net su savo draugais atsisveikinti, nes dvidešimkės negalėsime nešti, o penkinę prie savo pavardės laikraštyje nebus malonu matyti.

Marcelė Raplankienė
Oak Lawn, IL

Po ilgos ir labai sunkios ligos mirė

A.†A. KAZYS ALEKSANDRAS KATILIUS

Gyveno Villa Park, IL.

Mirė 1996 m. gegužės 19 d., 12:15 val. ryto, sulaukęs 88 metų. JAV-bėse išgyveno 47 m.

Gimė Lozorki, Ukrainoje. Būdamas šešerių metų su tėvais grįžo į Lietuvą. 1943 m. baigė Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, įgydamas dipl. elektrotechnikos inžinieriaus specialybę.

Išvykęs iš Lietuvos 1944 m., gyveno Šveicarijoje, Austrijoje ir Vokietijoje. Į JAV-bes, Boston, MA atvyko 1949 m. Persikėlęs į Illinois, gyveno Melrose Park, sukūrė šeimą. Vaikų neturėjo. Ilgus metus dirbo Argonne National Laboratories. Velionis buvo Lietuvių Fondo narys.

Velionis buvo pašarvotas pirmadienį, gegužės 20 d. nuo 2 iki 9 v.v. Borman Funeral Home laidojimo namuose, 1600 Chicago Ave., Melrose Park.

Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 21 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Sacred Heart bažnyčią, 15 St., Melrose Park, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę gimines, artimi draugai, geri pažįstami JAV-bėse ir Lietuvoje.

Laidotuvių direkt. Borman Funeral Home. Tel. 708-344-0714.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. RAMUTĖ PAČKAUSKIENĖ

Minint mūsų mylimos Dukters, Žmonos, Mamos ir Močiutės, kurios netekome 1995 m. gegužės mėn. 25 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionę bus aukojamos š.m. gegužės 25 d. 8 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Prašau gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionę Ramutę savo maldoje.

Nuliūdę: motina, vyras ir šeima.

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. gegužės mėn. 21 d.

5

A.†A. ANTANINA BAKAITIENĖ Paulauskaitė

Gyveno Alta Loma, CA, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. gegužės 18 d., 10:20 val. vakaro.

Gimė Lietuvoje, Palšuose. Amerikoje išgyveno 47 m. Nuliūdę liko: duktė Eugenija Harvey, žentas Richard, brolių ir seserų vaikai Lietuvoje bei kiti gimines.

Velionė buvo žmona a.a. Jurgio.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai.

Velionė pašarvota trečiadienį, gegužės 22 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gegužės 23 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duktė, žentas ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A. IRENA BANAITIENĖ Oginskaitė

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 1996 m. balandžio mėn. 24 d., ilgos ligos išvarginta, savo namuose mirė mūsų brangi Motina ir Močiutė.

Velionė buvo a.a. Broniaus žmona.

Gimė 1907 m. Dusetose. 1951 m. atvykusi Amerikon, apsigyveno New York'e.

Buvo viena iš Pabaltijo Moterų tarybos ir Lietuvių Moterų klubų federacijos steigėjų, ilgametė pirmininkė ir narė, „Maironio“ lituanistinės mokyklos New York'e vedėja ir mokytoja, priklausė Lietuvių Bendruomenei, buvo Tautos Fondo taryboje ir valdyboje.

A.a. Mamytė buvo pašarvota Šalins laidojimo namuose. Laidotuvių šv. Mišios įvyko balandžio 27 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Palaidota Dangaus Vartų lietuvių kapinėse Putnam, Connecticut.

Giliame liūdesyje liko: sūnus Donatas, duktė Gintarė Ivaškienė, anūka Tomas, Ritonė, Gailė ir Paulius Ivaškos, pusbrolis Rimgaudas Gertus Kanadoje, giminaičiai Utenoje, Kaune ir Vilniuje, a.a. vyro giminės Amerikoje.

A.†A. ZIGMANTAS ŽIUPSŲS

Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. gegužės 18 d., 7:30 val. vakaro, sulaukęs 69 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: žmona Žibutė Sakalaikė, dukros: Ramunė Dagienė, žentas Arūnas, anūka Laura ir Paulius; Rana Žiupsnys, anūka Tomas ir Dana; sūnus Ritas, marta Marilyn, anūka Alec ir Erika; brolis Steponas su žmona Onute ir jų vaikai; artimi giminaičiai: Ona Jameikienė su šeima, Elena Blandytė, Stasė Paškuvienė su šeima, Benigna Laurulionienė su šeima ir Albinas Blandia. Lietuvoje dukterėčia Vida Špakauskienė, vyras Vincas.

Velionis buvo sūnus a.a. Liongino ir a.a. Stefanijos, brolis a.a. Genės Džikienės.

A.a. Zigmantas buvo „Neris“ sporto klubo steigėjas, ilgametis sporto darbuotojas ir sportininkų rėmėjas, Richard's High School, Oak Lawn tinklinio komandos treneris; priklausė ŠALFAS ir „U.S. Volleyball Association“.

Velionis buvo pašarvotas pirmadienį, gegužės 20 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 21 d. Iš laidojimo namų 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukros, sūnus, anūka, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

Mūsų brangiai kolegei, susipratusiai žemaitėi iš Palangos

A.†A. SOFIJAI PETRIKAITEI GLIOŽERIENEI,

po sunkios žemiškos kelionės išėjus Amžinybėn, jos gedintįą vienturtę dukrą JOLANDĄ MOCKAITIENĘ su šeima nuosirdžiausiai užjaučiame ir dalinamės jos skausmu.

Korp! „Filiae Samogitiae“
korporantės Čikagoje

Dail. Ada Sutkuvienė ir techniškių reikalų vadovas Jonas Beržanskas – tai tik du iš didelio X tautinių šokių šventės komiteto narių, atliekančių daugybę pasirodymo darbų prieš liepos 6 d. – šventę.

Nuotr. Zigmo Degučio

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LKVS-gos „Ramovė“ Čikagos skyriaus mirusių ramovėnų kapai Lietuvių tautinėse kapinėse bus lankomi gegužės 26 dieną, sekmadienį. Ramovėnų ir jų šeimoms narius 10 val. ryte prašoma rinktis prie kapinių administracijos pastato. Šv. Kazimiero lietuvių kapinės bus lankomos gegužės 27 dieną, pirmadienį, 9 val. ryte prašoma rinktis prie Romo Kalantos paminklo. Kvietiami visus ramovėnų ir jų šeimoms narius mirusių ramovėnų kapų lankyme dalyvauti.

Tėvo dienos pietūs birželio 16, apie 12:20 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Šv. Mišios ir tremimų į Sibirą paminėjimas Pal. Jurgio Matulajaus misijos bažnyčioje. Minėjimas ruošia LB Lemonto apylinkė. Po minėjimo pietūs centro didžiojoje salėje. Pietus ruošia PLC renginių komitetas.

Marius Polikaitis, 1994 m. baigęs Pedagoginį lituanistikos institutą, prima vietų užsakymus prie jaunimo stalų PLI vakarui, kuris įvyks birželio 1 d., 7 val. vak. Jaunimo centre. Marius tel. 708-257-2022. Jaunimas labai laukiamas.

Lietuvių studijų savaitė Dainavoje, ruošia Lietuvių fronto bičiuliai, šiemet įvyks jau birželio 23-29 d. Registracijos ir kambarius užsakyti galima skambinant šiais telefonais: Čikagoje – Viktoras Naudžius, tel. 312 – 275-4222; Mičigano vala. – Marytė Petrulienė, tel. 313 525-0294.

Suvalkiečių draugijos Čikagoje pusmetinis narių susirinkimas ir Motinos dienos paminėjimas bus gegužės 24 d., penktadienį, 1 val. p.p. Vytauto Didžiojo šaulių namuose. Visi nariai prašomi dalyvauti, aptarti artėjančių gegužės, kuri vyks birželio 9 d., reikalus. Pirmami ir pagedaujami nauji nariai, o po susirinkimo – pasivaišinimas.

1941 m. sukilimo 55 metines minint, birželio 23 d., sekmadienį, 10 val. r., už žuvusius ir mirusius lietuvius bus aukojamos šv. Mišios Brighton Parke, Nekaltai Pradėtosios M. Marijos bažnyčioje. Mišias užprasė Lietuvių politinių kalinių sąjunga.

Daiva ir Algis Mockaitis, Woodridge, IL, prie „Draugo“ laikraščio prenumeratorus mokėsio, vėl pridėjo 105 dol. Gražus dienraščio prisiminimas ir jo leidimo pastangų įvertinimas. Linkėdami gražių pavasario dienų, nuoširdžiai dėkojame už auką.

Kostas Norvila, Brooklyn, NY, siųsdamas „Draugo“ prenumeratorus mokėsio, vėl pridėjo 105 dol. Tikras draugas yra tas, kuris ateina padėti, kai pagalba yra reikalinga. Nuoširdus atėmė už draugiškumą ir pagalbą.

x TRANSPAK praneša: „Balandžio pradžioje bedarbių Lietuvoje buvo 144,2 tūkst. Didžiausias nedarbas balandžio pradžioje buvo Tauragėje – 15,9%, Šilutėje – 14% ir Šalčininkuose – 12,3%, o mažiausias Pasvalyje – 3,89%. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

Jeigu vakarais daugelyje lietuviškų apylinkių rengiamos vakaronės su įdomia programa, garbingų svečių paskaitomis... O šį trečiadienį, t.y. rytoj – gegužės 22 d. – „Seklyčioje“ rengiama „popietė“... Nors tokio žodžio dar iki šiol nebuvo, tai jis bent tinka šiai popietei, nes joje nuolatiniams „Seklyčio“ lankytojais ir proginiams svečiais turės malonumą artimiausiu susipažinti su „Margučio II“ laidų vedėjais ir vedėjomis, aplankyti pačią studiją, kur tos laidos gimsta (ypatingu sutapimu – ta studija yra antrajame „Seklyčio“ aukšte, tad niekur net keliauti nereikės), taip pat kartu pavalgyti pietus ir tarpusavyje pabendrauti. Pradžią, kaip paprastai trečiadieniais „Seklyčioje“, 2 val. p.p. Atvykite!

Čikagos ir apylinkių Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjai birželio 2 d., 8 val. r. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje melsis už gyvus ir mirusius narius. Po Mišių bus metinis narių susirinkimas, kuriame seselės Margarita ir Stasė, neseniai grįžusios iš Lietuvos, kalbės apie seserų darbus bei veiklą tėvyneje. Bus taip pat pusrūčiai, renkamas nario mokestis ir nedidelis laimėjimų šulinys. Maloniai kviečiami dalyvauti nariai ir svečiai.

Gegužės 17 d. ilgai posėdžiavo LF Pelnos skirstymo komisijos stipendijų pakomisė, kurioje visus gautus 157 prašymus studentų stipendijoms (arti 350,000 dol. sumai) peržiūrėjo ir sprendė dr. Jolita Narutienė, Vytenis Kirvelaitis, Dalius Vasyis ir komisijos pirm. Daina Kojelytė. Iš Lietuvos buvo 111 prašymų, po vieną buvo iš Argentinos, Australijos, Kanados, Lenkijos ir Urugvajaus, po tris iš Anglijos ir Brazilijos, ir 35 iš JAV. Gaila, kad kai kurie prašymai buvo atsiųsti be reikalingų paaiškinimų, priedų ar finansinių informacijų. Net ir po pakartotinių LF reikalų vedėjos priminimų nebuvo atsiųstos pakomisijai reikalingos žinios. Todėl tokie prašymai nebuvo svarstyti. Stipendijų pakomisė nutarė LF Pelnos skirstymo komisijai rekomenduoti tam tikromis sumomis patenkinti apie pusę gautų prašymų LF PSK-jos birželio mėn. 1 d. posėdyje. Pakomisė sekretoriaus LF reikalų vedėja Alė Razmienė, posėdyje taip pat dalyvavo LF valdybos pirm. Povilas Kilius ir LF tarybos pirm. Vytautas Kamantas.

Amerikos Lietuvių Kunigų vienybės planuojamos rekolekcijos vyks birželio 10-14 d. Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno patalpose, Putnam, CT. Rekolekcijos vadovaus kun. Kazimieras Ambrašas, SJ, iš Montrealio. Registruoja kun. V. Cukuras, 600 Liberty HWY, Putnam, CT 06260.

x Nijolė ir Leonas Maskaliūnai, Palos Park, IL, ne tik kad dirba komitetuose, bet patys globoja našlaičius. Pradedami dviejų našlaičių globa ateinantiesiems metams, atsiuntė \$300. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Nancy Razaitis, Atlanta GA, atsiuntė \$75 savo globojamam našlaičiui ir jo broliukui dovana. Dovana už tai, kad tie vaikai labai gražiai jau padėkojo. Dėkojame už dovaną! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

SVARSTYMAI APIE PREKYBĄ IR EKONOMINĮ GYVENIMĄ

„Saulutės Atviro žodžio forumė“ balandžio 26 d. PLC Bočių menėje apie Lietuvos prekybą kalbėjo Jonas Pabedinskas. Jis priminė, kad jau nuo pat administracinio „atsikabinimo“ nuo Kremliaus pradžios Lietuvos įmonės pradėjo kalbėti apie savo prekių eksportavimą į Vakarus. Buvo tuoj stengtasi pardavinėti gražtus, pieno gaminius, gintaro papuošalus ir t.t. Tačiau nebuvo nusistatymo greitai keisti gamybą, kad ji atitiktų Vakarų reikalavimus. Tik už keletos metų buvo suprasta, kad būtina reikia bent dalį gaminių gauti ir keisti, kad jie turėtų didesnę paklausą eksportuojant.

Įmonės emė vargti. Pavyzdžiai neatnešė norėtų rezultatų. Fabrikų vadovai emė skolinis, kad galėtų išmokėti algas, bet tiesioginių ryšių su galimais pirkejais nesimatė. Buvo ruošiamos parodos, buvo stengtasi dalyvauti užsienio parodose, buvo pasirašomos sutartys. Ir išieviai stengėsi, kvietė pramonininkus susipažinti su galimais pirkejais (Clevelando „Ekonominė konferencija“, kurioje dalyvavo ekonominio sektoriaus vadovai bei Klapėdos ir Šiaulių merai). Tinkamas rezultatas gaunamas tik jei prieis ir po susitikimų dalykiškai siekiama rezultatų.

Prekyba turi savo išskirtiną uždutį. Valstybei reikalinga ekonominė propaganda ir sąlygos mūsų žmonėms susitikti su įvairių kraštų pramonės įžymybėmis. Valdžia ir pramonininkai turi remti puoselėjančius eksportą ir investicijas. Reikia priimti privaćią iniciatyvą su aiškiais uždaviniais. Neapgalvota ir eksportui neparuostu propaganda ir reklama Lietuvos ekonomiką veikia atvirkščiai. Mūsų šiuo parodomis primityvumas eksporto srityje atstumia pramonės atstovus nuo galimų pradinį pasikalbėjimų.

Nors apie eksportą yra daug rašoma ir kalbama, nesudaromos sąlygos padėti investicijoms. Jonas Pabedinskas davė pavyzdžius iš pastangų eksportuoti pieno ir baldų gaminius. Kadangi darbininkų algos žemos, baldų kainos taip pat galėtų būti žemos. Bet kai šalia medžiagos ir darbo kainos priskaičiuojami pusiau ar visai fabrike nedirbantieji bei didelis administracinis personalas, tai baldo kaina pasidaro labai aukšta. Kartais didesnė net 12 kartų, kad būtų galima išlaikyti choras ar vasarvietes.

Lietuvos fabrikams trūksta pinigų. Fabrikai skolinasi, kad galėtų išmokėti algas. Reikia turėti tinkamų žaliavų. Pavyzdžiui, Amerikoje yra didelė paklausa beržo medienai, bet Lietuvoje beržiukai mažesni, neužtenkamai kieti, kad būtų galima išpjauti geras lentas.

Lito „prikabinimas“ prie dolerio ir dolerio su vokiečių marke svyravimai trukdo Lietuvos eksportui į Ameriką. Nepadedą ir kai kurios paskolos, jei paskolos naudojamos įsigyti pasenusi ar netinkamą inventorių. Pieno apdirbimo fabriko direktorius Pabedinskui aiškino, kad eksportui galėtų pristatyti daugiau pieno miltelių, jei kartu būtų galima, „išskirti“ tuo pačiu laiku gaminamą sviestą. Pabedinskui radus susidomėjusį alžyrietį, direktorius pasakė, jog jam viešint Čikagoje, fabrikas jau pardavė visą turimą sviestą. Be reikalo buvo sugaištas laikas ieškant pirkejų, direktoriui nepranešus apie pasikeitusią padėtį. Tebesitęsias sovietų laikais įsigyvenęs nepatikimumas prekyboje.

Po pranešimo buvo klausimų ir diskusijų. Vėliau žodį tarė dr. Aldona Vasiliauskiene, kuri buvo Čikagon atvykusi dalyvauti dr. J. Girniaus minėjime.

Sunkią Lietuvos ekonominę padėtį ji patvirtino, sakydama: „Ačiū Dievui, mes šiandien gyvename žymiai geriau, negu gyvensime rytoj“. Nepaisant ekonominių sunkumų, iš pastatinių siekiama ugdyti kultūrą. Mokslininkų yra daug, bet algų atžvilgiu jų padėtis yra tragiška, sunku išlaikyti šeimą. Sovietų laikais kultūra buvo varžoma. Tada buvo slapta klausomasi „Amerikos balso“ ir kaip stebuklas buvo užsienio lietuvių lietuvių ir Lietuvos išlaikymo darbai. Dabar žmonės varžo ekonominiai varžai – teatrus lankyti yra finansiskai neprieinama, ir muziejus mokytojai vaikams veda dienomis, kai nereikia mokėti.

Katalikų Mokslo akademija vienija visą katalikišką intelektualą grupę. Ji buvo įsteigta Lietuvoje 1922 m. ir gyvavo iki 1940 m. Vėliau buvo atkurta Romoje, kur veikė nuo 1956 m. iki 1992 m., o dabar vėl veikia Lietuvoje. KMA tikslas – priekelti iš užmaršties žmones, apie kuriuos sovietmečiu nebuvo galima kalbėti, t.y. prikelti likusius tarpukario Lietuvoje ir žuvusius koncentracijos stovyklose bei išieivius, daug davusius lietuviųbei. Rašomos knygos, straipsniai, ruošiami minėjimai pamintei kun. S. Yla, kun. M. Reinį, tėv. A. Liuiam, dr. J. Girnių ir t.t. Dėl sunkios ekonominės padėties žmonėms šiuo metu sunku pirkti spaudą, knygas.

Indrė Tjūnelienė

Ofelija Baršketytė ir Salomėja Daulienė, atsilankiusios praėjusį penktadienį į Jaunimo centro kavinę, kur buvo ruošta vakaronė „Margučio II“ laidoms paremti, padovanojo šiai, visų laukiamai lietuviškai radijo programai po 50 dol.; 46 dol. paaukojo Juozas Lečinskas, o 20 dol. Vaclovas Momkus. Vakaronės rengėjai ir „Margučio II“ laidų vedėjai yra labai dėkingi visiems rėmėjams.

Čikagą jau pasiekė naujas – 1996 m. balandžio mėnesio „Kario“ žurnalo numeris. Tai seniai (1919 m. Lietuvoje) pradėtas leisti leidinys, vėliau (1950 m.) atgaivintas JAV, o nuo 1991-jų išeinantis Lietuvoje. Jis dabar pasirodo kartą per mėnesį, turi spalvotus viršelius, gausiai iliustruotas, apimtis – 36 puslapiai, kuriuose daug vertingų medžiagos. Nors daugumas straipsnių yra karinės tematikos, tačiau žurnalas įdomus visiems skaitytojams. Vienas puslapis yra skirtas svarbesniųjų straipsnių santraukoms anglų kalba. Šio patrauklaus žurnalo atstovas Amerikoje yra Ed. Šulaitis, 1330 S. 51 Ave., Cicero, IL.

Jūratė Budrienė

Jūratė Budrienė yra Dešimtosios lietuvių tautinių šokių šventės organizacinio komiteto pirmininkė. Ji ir visas komitetas sunkiai dirba, kad ši jubiliejinė šventė būtų tikrai įdomi, įspūdinga ir ypatinga. Tautinių šokių šventė bus šeštadienį, liepos 6 d., Rosemont Horizon patalpose. Šventės pradžią 1 val. p.p. Po šventės bus iškilmingas banketas Hyatt Regency O'Hare pokylių salėje.

Maironio lit. mokyklos mokiniai prie Pasaulio lietuvių centro, Lemonte. Mokyklos mokslo metų užbaigtuves bus gegužės 18 d.

Nuotr. Eglės Novak

LF VALDYBOS POSĖDIS

Lietuvių fonde šiuo metu patį darbmetė. Prašymų studentų stipendijoms bei įvairiems švietimo bei kultūros paramai įteikimo terminas jau praėjo, dabar prasideda intensyvus Pelnos skirstymo komisijos darbas. Pelnos skirstymo komisijai jau kelinti metai vadovauja advokatė Daina Kojelytė.

Pelnos skirstymo ir kitais aktualiais klausimais buvo pasisakyta bei diskutuota LF valdybos posėdyje gegužės 14 dieną Pasaulio lietuvių centre.

Pelnos skirstymo komisija, apsvačiusi visus įteiktus prašymus, savo sprendimus pateiks LF tarybai patvirtinti birželio 28 d. posėdyje. Šeštadienį, birželio 29 d., 1 val. popiet, „Seklyčioje“, Čikagoje, Lietuvių fondo vadovybė rengia spaudos konferenciją, į kurią kviečiami lietuvių spaudos darbuotojai, radijo vėdininkai bei televizijos laidų atstovai. Lietuvių Bendruomenės vadovai ir apskritai LF veikla bei jos ugdymo suinteresuoti asmenys. Pelnos skirstymo komisija konferencijos metu pateiks paskirstymo duomenis, o taip pat žodį tars ir klausimus paryškins kiti LF vadovaujantys asmenys.

Rugpjūčio mėnesio viduryje (tiksliai informacija bus paskelbta vėliau), LF, kaip ir pereinamais metais, rengia golfo turnyrą Lieponių golfo laukuose, Lockport, IL. Pereinamais metais šios žaidynės sutraukė gražų būrį golfo entuziastų, puikiai pasireikšusių varžybose. Tikimasi nemažai jų sulaukti ir šią v.

Dešimtoji lietuvių tautinių šokių šventė vyks šeštadienį, liepos 6 d., Rosemont Horizon salėje. Jubiliejinę šventę rengia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, o programos rengėjai yra Lietuvių tautinių šokių institutas.

Kazys Račūnas, Beverly Shores, IN, pavasario vėjus proga papildė savo įnašus iki 1,000 dolerių ir tapo Draugo fondo garbės narys. Sveikiname naują garbės narį ir dėkojame už paramą Draugo fondui.

Dr. Albina Prunskienė, 1992 m. važinėdama po Lietuvą ir pamatiusi sunkią nelaimingų našlaičių padėtį, emė rūpintis ir juos šelpti. Po metų šelpiamųjų jau atsirado 50, tad 1993 m. JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė prie tarybos įkūrė „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetą, kuriam pirmininkauti išrinkta dr. Albina Prunskienė. Našlaičių globa smarkiai išsiplėtė ir šiuo metu komiteto žinioje yra 500 šelpiamųjų našlaičių. Labai sėkmingai komitetui vadovavusi porą metų, dėl sveikatos sutrikimų dr. A. Prunskienė 1995 m. rudenį iš pirmininkės pareigų pasitraukė, tačiau ji yra pasilikusi to komiteto Garbės pirmininke.

Lietuvių Golfo turnyro reikalais rūpinasi LF valdybos ir tarybos narys Vaclovas Momkus su keliais taktininkais.

LF tarybos narys Stasys Baras painformavo valdybą apie jau pereinamais metais pradėtą paramą Vilnijos krašto ir už Lietuvos ribų esančioms mokykloms. Kol kas dar neturima tikslios informacijos, bet bandoma gauti tokių mokyklų bei mokytojų sąrašą.

Valdybos pirm. Povilas Kilius paryškino šių metų biudžetą. Pasiūlyta, kad už pinigų, skirtus radijo valandėlių paramai, būtų pastoviai reklamuojamas Lietuvių fondas, ne vien Čikagos radijo bangomis, bet ir kitose vietovėse, turinčiose lietuviškas programas.

Rudens vėjus užbaigiamasis pokylis, turėjęs įvykti lapkričio 2 d., nukeliamas į lapkričio 9 d. Išgirdę apie datos pakeitimą, valdybos nariai lengviau atsisakė, nes, kaip žinia, lapkričio 2-jį yra Vėlinių diena, tad ši data nelabai tiko pokyliui. Tačiau kito pasirinkimo nebuvo, nes visos tuo metu datos PL centre buvo rezervuotos. Laimingu sutapimu, atsirado laisva salė lapkričio 9-jai ir, renginio nuotaka dengės debesėlis prasiblaivė.

LF valdybos išdinininkas Kostas Dočkus pranešė, kad šiais metais ir LF įstojo 14 narių su 19,866 dol. įnašu. Dabar LF pagrindinis kapitalas yra sukaupęs 8,294,424 dolerius.

Posėdyje dalyvavęs, LF tarybos pirm. Vytautas Kamantas apžvelgė LF tarybos ir valdybos veiklą bei jos gaires ateičiai. Lietuvių fondo narių suvažiavime priimti nutarimai, turėtų būti LF veiklos kėroždžiai. Jis taip pat palinkėjo tarp LF tarybos ir valdybos glaudaus bendradarbiavimo.

Šiame posėdyje dalyvavo valdybos pirmininkas Povilas Kilius, LF reikalų vedėja Alė Razmienė, Kostas Dočkus, Juozas Končius, Vaclovas Momkus, Algirdas Ostis, Ramona Steponavičiūtė ir Lina Žlobienė, o taip pat tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir buvęs valdybos pirmininkas tarybos narys Stasys Baras.

Juozas Končius

ASK „LITUANICA“ NUSINĖSĖ DAUGIAUSIA PERGALIŲ

Gegužės 17-19 d. Čikagos vakariniame – Wheaton priemiestyje vykusiose 46-jų Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių krepšinio varžybose Čikagos ASK „Lituanica“ laimėjo tris pirmąsias vietas iš keturių galimų. „Lituanica“ meistrų titului atiteko vyrų A ir B klasėse, o taip pat ir moterų grupėje. Tik jaunių A klasėje nugalėtojų titulą nusinėšė Detroito LSK „Kovo“ jaunieji krepšininkai.

ASK „Lituanica“ čia turėjo ir daugiausiai komandų – net 6 iš 24 varžybose dalyvavusių penktukų. Svarbiausia pergalė reikia laikyti vyrų A klasės laimėjimą. Čia finalas čikagiečius suvedė su Toronto „Aušros“ krepšininkais, kurie pirmame kėlinyje visą laiką pirmavo ir jį baigė 29-22 savo naudai. Tik po pertraukos „Lituanica“ pradėjo rodyti daugiau aktyvumo. Likus žaisti 8 minutėms, pasekmė buvo lygi 43-43. Tada jau vyravo čikagiečiai, nors tik kelių taškų persvara. Pačioje rungtynių pabaigoje „Lituanica“ atsiplėšė ir laimėjo 66-59.

Dar dramatiškesnė buvo „Lituanicos“ pergalė vyrų B klasėje, kur jai finale prireikė net trijų pratėsimų, kol buvo įveiktas Clevelando „Žaibas“, nors reguliaraus laiko metu jie antrame kėlinyje vedė 12 taškų skirtumu.

Jaunių A klasėje „Lituanica“ kelią į meistrystę pastojė detroctiečiai, kurių eilese žaidė broliai Linas ir Rimas Polteraičiai buvo nesulaikomi. Svečiai iš Detroito savo ryžtu pranoko čikagiečius.

Laimėtojai gavo gražias taurės. Vyrų B klasės nugalėtojams taurę įteikė ir sveikinimo žodį visiems susirinkusiems tarė Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, anksčiau buvęs aktyvus sportininkas. Žaidynių proga buvo išleistas gražus, stambokas leidinys.

Plačiau apie žaidynes bus šios ir kitos savaitės sporto skyriuje.

E.Š.

X lietuvių tautinių šokių šventės registracijos komisijos nariai (iš kairės): Kristina Jensen, Jūratė Jensen – pirm., ir susipažinimo vakaro komisijos pirm. Jonas Činkus.

Nuotr. Zigmo Degučio

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengimo ir tarsioms
visuomenės statoms
Tel. 708 252 07 16
Skambinti po 5 v.